

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XI. 66

ALKOHOLSTATISTIKK

1949—1950

(*Statistique de l'alcool 1949—1950*)

UTGITT AV
STATISTISK SENTRALBYRÅ

OSLO
I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1951

Pris kr. 2.50 + oms.avgift.

Norges Offisielle Statistikk, rekke XI.
(Statistique Officielle de la Norvège, série XI.)

Rekke XI.

Trykt 1950.

- Nr. 1. Økonomisk utsyn over året 1949. (*Aperçu de la situation économique.*)
— 2. Folketellingen i Norge 3. desember 1946. I. Folkemengde og areal i de forskjellige deler av landet. Bebodde øyer. Hussamlinger. (*Recensement du 3 décembre 1946. I. Population et superficie des divisions administratives etc. Iles habitées. Agglomérations.*)
— 3. Forsikringsselskaper 1948. (*Sociétés d'assurances.*)
— 4. Telegrafverket 1947—48. (*Télégraphes et téléphones de l'Etat.*)
— 5. Norges handel 1948. (*Commerce.*)
— 6. Arbeidslønninger 1948. (*Salaires des ouvriers.*)
— 7. Kriminalstatistikk 1947 og 1948. (*Statistique de la criminalité.*)
— 8. Norges bergverksdrift 1948. (*Mines et usines.*)
— 9. Norges industri 1947. (*Statistique industrielle.*)
— 10. Lønnstellingen 1948. (*Recensement des salaires.*)
— 11. Sinnssykehusenes virksomhet 1947. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
— 12. Meieribruket i Norge 1948. (*L'industrie laitière de la Norvège.*)
— 13. Stortingsvalget 1949. (*Elections pour le «Storting».*)
— 14. Norges jernbaner 1946—47. (*Chemins de fer norvégiens.*)
— 15. Veterinærvesenet 1948. (*Service vétérinaire.*)
— 16. Skattestatistikken 1947—48. (*Répartition d'impôts.*)
— 17. Folkemengdens bevegelse 1947. (*Mouvement de la population.*)
— 18. Norges private aksjebanker og sparebanker 1947 og 1948. (*Statistique des banques privées par actions et des caisses d'épargne.*)
— 19. Norges fiskerier 1946. (*Grandes pêches maritimes.*)
— 20. Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1947. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
— 21. Kommunenes gjeld og kontantbeholdning m. v. 1949. (*Dette etc. des communes.*)
— 22. Fiskertrygden 1940—46. (*Assurances de l'Etat contre les accidents des marins pêcheurs etc.*)
— 23. Husholdningsregnskaper mai 1947—april 1948. (*Budgets de familles.*)
— 24. Husdyrbruket. Produksjon 1946—47. (*Elevage du bétail; production. Recherche représentative.*)
— 25. Norges industri 1948. (*Statistique industrielle.*)
— 26. Lønnstellingen 1949. (*Recensement des salaires.*)
— 27. Norges postverk 1949. (*Statistique postale.*)
— 28. Industriarbeidertrygden 1947. (*Assurances de l'Etat contre les accidents pour les ouvriers industriels etc.*)
— 29. Syketrygden 1947. (*Assurance-maladie nationale.*)
— 30. Skolestatistikk 1946—47. (*Instruction publique.*)
— 31. Folketellingen i Norge 3. desember 1946. II. Trossamfunn. (*Recensement du 3 décembre 1946. II. Population de droit classée par confession.*)
— 32. Norges fiskerier 1947. (*Grandes pêches maritimes.*)
— 33. Norges kommunale finanser 1945—46. (*Finances des communes.*)
— 34. Folkemengdens bevegelse 1948. (*Mouvement de la population.*)
— 35. Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1948. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
— 36. Statistisk årbok 1950. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)
— 37. Telegrafverket 1948—49. (*Télégraphes et téléphones de l'Etat.*)

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XI. 66

ALKOHOLSTATISTIKK 1949—1950

(*Statistique de l'alcool 1949—1950*)

UTGITT AV
STATISTISK SENTRALBYRÅ

OSLO
I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1951

Alkoholstatistikk. I. Forbruk av brændevin, vin og øl i Norge 1814—1909,
se Norges Offisielle Statistikk, rekke V, nr. 124.

Alkoholstatistikk. II. 1908—1911, se N. O. S., rekke V, nr. 199.

Alkoholstatistikk. III. Drukkenskapsarrestasjoner 1896—1912, se N. O. S.,
rekke VI, nr. 63.

Drukkenskapsforseelser 1913—1915, se N. O. S., rekke VI, nr. 78.

Drukkenskapsforseelser 1916—1917, se N. O. S., rekke VI, nr. 143.

Alkoholstatistikk 1918—1919, se N. O. S., rekke VI, nr. 190.

Alkoholstatistikk 1920—1921, se N. O. S., rekke VII, nr. 62.

Alkoholstatistikk 1922—1923, se N. O. S., rekke VII, nr. 129.

Alkoholstatistikk 1924—1925, se N. O. S., rekke VII, nr. 196.

Alkoholstatistikk 1926—1927, se N. O. S., rekke VIII, nr. 71.

Alkoholstatistikk 1928—1929, se N. O. S., rekke VIII, nr. 124.

Alkoholstatistikk 1946 med tilbakegående oversikter og tabeller, se N. O. S.,
rekke X, nr. 145.

Alkoholstatistikk 1947—1948, se N. O. S., rekke X, nr. 192.

Tabeller og oversikter over alkoholstatistikken for årene 1930—1945 er
tatt inn i Statistiske Meddelelser 1931—1946.

Innhold.

	Side
Forord	7
Oversikt	9
 Tabeller:	
1. Alkoholforbruket, forbruk av sprit, brennevin, vin og øl pr. innbygger 1851—1950	26
2. Det lovlige alkoholforbruk i 1939, 1949 og 1950	27
3. Anslått lovlig forbruk pr. innbygger av ren alkohol i 3 større landsdeler 1948, 1949 og 1950	27
4. Det lovlige alkoholforbruk i de enkelte måneder i 1948, 1949 og 1950	28
5. Tilvirkning av brennevin, sprit og øl levert fra fabrikkene 1929—1950	28
6. Innførsel og utførsel av sprit, brennevin, vin og øl 1938, 1949 og 1950	28
7. A/S Vinmonopolets salg 1924—1950	29
8. Forbrukenes utgifter (lovlig forbruk) til sprit, brennevin, vin og øl 1930—1950	30
9. Gjennomsnittspriser på brennevin, vin og øl 1930—1950	30
10. Statens alkoholinntekter 1939 og 1948—1950	31
11. Statens alkoholinntekter 1930—1950	31
12. Antall straffelte for de forskjellige slags overtredelser 1930—1950. Rusdrikklovforseelser	32
13. Antall straffelte for ulovlig omgang med denaturert sprit, og ulovlig kjøp, salg m. v. av sprit og brennevin i de større landsdeler og fylkene 1938—39 og 1948—50	33
14. Antall straffelte for ulovlig fortæring av medbrakt sprit og brennevin og hjemmebrenning i de større landsdeler og fylkene 1938—39 og 1948—1950	34
15. Antall straffelte for ulovlige drikkelag og ulovlig innførsel i de større landsdeler og fylkene 1938—39 og 1948—1950	35
16. Drukkenskapsforseelser i de enkelte byer 1949	36
17. Drukkenskapsforseelser i de enkelte byer 1950	40
18. Drukkenskapsforseelser i bygdene fylkesvis 1949	44
19. Drukkenskapsforseelser i bygdene fylkesvis 1950	44

	Side
20. Drukkenskapsforseelser i de enkelte byer 1938, 1939 og 1946—1950	46
21. Drukkenskapsforseelser i bygdene fylkesvis 1938, 1939 og 1946—1950	49
22. Drukkenskapsforseelser (alle) i byene og bygdene i hver måned 1938—39 og 1946—1950	49
23. Drukkenskapsforseelser (alle) og forseelser pr. 1000 innbyggere i byene, Oslo, byene utenfor Oslo og bygdene 1913—1950	50
24. Drukkenskapsforseelser (alle) i enkelte byer og bygrupper og i bygdene i de enkelte kvartaler i årene 1928—1930, 1933—1935, 1937 —1939 og 1948—1950	51
25. Drukkenskapsforseelser i byene utenfor Oslo og i bygdene, begått av personer bosatt innenfor og utenfor kommunen 1924—1950	52
26. Pst. av alle drukkenskapsforseelser som er begått av kvinner 1925 —1950	52
27. Byene fordelt etter den viktigste slags lokalhandel 1939, 1949 og 1950	53
28. Byer som har handel av de forskjellige slags 1939, 1949 og 1950	53
29. Herredene fordelt etter den viktigste slags lokalhandel 1939, 1949 og 1950	54
30. Herreder med og uten rusdrikkbevilling fordelt fylkesvis 1939 og 1950	54
31. Dødsfall på grunn av alkoholisme 1938—1949	55

Tables des matières.

	Pages.
Préface	7
Résumé	9

Tableaux:

1. Consommation des boissons alcooliques de vin, de bière et d'alcool pur par habitant 1851—1950	26
2. Consommation légale d'alcool 1939, 1949 et 1950	27
3. Consommation légale d'alcool pur taxée par habitant pour les trois plus grands districts 1948, 1949 et 1950	27
4. Consommation légale d'alcool en chaque mois en 1948, 1949 et 1950	28
5. Production d'eau-de-vie, d'alcool et de bière fournis des fabriques	28
6. Importation et exportation d'eau-de-vie, de vin, de bière et d'alcool pur 1938, 1949 et 1950	28
7. Vente du Monopole 1924—1950	29
8. Dépenses des consommateurs (consommation légale) à alcool, boissons alcooliques, vin et bière en 1930—1950	30
9. Prix moyens d'alcool, de boissons alcooliques, de vin et de bière en 1930—1950	30
10. Revenus de l'Etat de la production et de la vente d'alcool pur 1939, et 1948—1950	31
11. Revenus de l'Etat de la production et de la vente d'alcool pur 1930—1950	31
12. Condamnés pour distillation illégale, contrebande et vente illégale, etc. 1930—1950	32
13. Condamnés pour consommation illégale d'alcool à brûler et pour achat et vente illégales d'eau-de-vie et d'alcool dans les plus grands districts et par préfectures en 1938, 1939 et 1948—1950	33
14. Condamnés pour consommation illégale d'alcool et d'eau-de-vie apportés, et pour distillation illégale dans les plus grands districts et par préfectures en 1938, 1939 et 1948—1950	34
15. Condamnés pour des buveries illégales et importation illégale dans les plus grands districts, par préfectures, en 1938, 1939 et 1948—1950	35
16. Délits d'ivresse, villes 1949	36

	Pages.
17. Délits d'ivresse, villes 1950	40
18. Délits d'ivresse dans les districts ruraux par préfectures 1949	44
19. Délits d'ivresse dans les districts ruraux par préfectures 1950	44
20. Délits d'ivresse, villes 1938, 1939 et 1946—1950	46
21. Délits d'ivresse dans les districts ruraux par préfectures 1938, 1939 et 1946—1950	49
22. Délits d'ivresse pendant les années 1938, 1939 et 1946—1950 par mois	49
23. Délits d'ivresse et délits par 1000 habitants 1913—1950. Somme totale des villes, d'Oslo, des villes hors d'Oslo et des districts ruraux	50
24. Délits d'ivresse dans villes singulières et dans groupes des villes, par trimestre 1928—1930, 1933—1935, 1937—1939 et 1948—1950	51
25. Délits d'ivresse dans les villes hors d'Oslo et dans les districts ruraux commis par personnes demeurant dans la commune et hors de la commune 1924—1950	52
26. Pourcent des délits d'ivresse commis par femmes 1925—1950	52
27. Villes réparties par le plus important commerce local de boissons alcooliques, 1939, 1949 et 1950	53
28. Villes faisant le commerce de boissons alcooliques 1939, 1949 et 1950	53
29. Communes rurales réparties par le plus important commerce local de boissons alcooliques, 1939, 1949 et 1950	54
30. Communes rurales avec commerce de boissons alcooliques et sans celui-ci par préfectures, 1939 et 1950	54
31. Décès dus à l'alcoolisme 1938—1949	55

Forord.

Alkoholstatistikken for 1949 og 1950 er stort sett satt opp på samme måte som statistikken for 1947 og 1948. En har (i tabell 20 og 21) tatt inn igjen de tilbakegående oversikter over drukkenskapsforselene i de enkelte byer og bygder (fylkesvis). En ny tabell (nr. 31) gir oppgaver over dødsfall av alkoholisme, hentet fra medisinalstatistikken. Etter planen skulle bevillingsstatistikken ha vært ført fram til 1951, men en måtte sløyfe oppgavene for 1951 for ikke å sinke trykkingen.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 30. april 1951.

Petter Jakob Bjerve.

Eilif Gjermoe.

Oversikt.

I. Endringer i alkohollovgivningen og forvaltningen.

I løpet av årene 1949 og 1950 er det foretatt noen endringer i lovgivningen, men ingen av dem får noen betydning for alkoholstatistikken. Lov nr. 9 av 8. juli 1949 og lov nr. 1 av 14. juli 1950 ga nærmere bestemmelser om hvorledes Vinmonopolets avgift for terminene 1948—49 og 1949—50 skulle anvendes. Lov nr. 1 av 2. juni 1950 forlenget gyldigheten av loven av 27. desember 1945 om tillatelse til å bruke brennevin fra industribrennerier til tilvirkning av drikkebrennevin. Lov nr. 4 av 14. juli 1950 satte bl. a. kortere frister for de kommunale salgs- og skjenkebevillingers varighet utover den tid et nytt kommunestyre trer til.

Det er gjennomført en del forandringer i beskatningen av alkoholvarene. Omsetningsavgiften av fruktvin som er tilvirket her i landet ble fra 1. juli 1949 satt ned fra kr. 0.65 til kr. 0.45 pr. l ikke musserende fruktvin og fra kr. 1.25 til kr. 1.00 pr. l musserende fruktvin. De effektive salgspriser ble samtidig satt ned med 1 kr. pr. helflaske.¹⁾ Fra 1. juli 1950 ble krisetilleggsavgiften av sterkt øl (skatteklasse 3) satt opp fra 67 til 92 øre pr. l, mens avgiften av det svakeste øl (kl. 1) ble satt ned fra 35 til 28 øre pr. l. De samtidige forandringer i prisnivået er nevnt i det følgende side 12. Krisetilleggsavgiften av drikkebrennevin som selges til innenlandsk forbruk, ble fra 25. september 1950 forhøyd fra 100 til 150 pst. av detaljprisen og avgiften for brennevin som utskjenkes, fra 50 til 75 pst. av skjenkeprisen. Som følge derav steg de effektive detaljprisene med 25 pst. for alle brennevinsmerker, mens de effektive skjenkeprisene steg med 16.7 pst.²⁾

Av andre forvaltningsbestemmelser kan en nevne kgl. res. av 10. juni 1949 som ga forskrifter om kontroll med salg av sprit til tilvirkning av essenser og kosmetika, og som ble satt i kraft 1. oktober 1949, og kgl. juni 1949 som ga forskrifter om kontroll med salg av sprit til tilvirkning m. v. av drikkfeldige i kurhjem.

¹⁾ Vinmonopolets beretning for 1949, side 14.

²⁾ Vinmonopolets beretning for 1950, side 17.

II. Edruskapstilstanden i alminnelighet.

Den økonomiske framgang som begynte etter frigjøringen, fortsatte helt fram til 1950.¹⁾ Etter tidligere erfaringer skulle en da vente stigning i det lovlige alkoholforbruk og tallet på drukkenskapsforselser. Tabell a viser imidlertid at bevegelsen stort sett har gått nedover. Derimot steg forbrukerutgiftene fram til 1948 og stigningen var både i

Tabell a. Alkoholforbruk, drukkenskapsforselser, nasjonalinntekt og samlet privatforbruk 1939, 1946—1950.

År	Lovlig alkoholforbruk				Drukkenksapsforselser		Netto nasjonalinntekt ¹⁾	Privatforbruk ¹⁾		
	Mengde		Forbrukerutgifter							
	I alt ren alkohol 1000 l.	Liter pr. innbygger	I alt Mill. kr.	Kr. pr. innbygger	I alt	Pr. 1000 innbygger				
1939.....	6 490	2.20	196.0	66	37 844	12.8	—	—		
1946.....	7 515	2.41	446.8	143	42 515	13.6	7 891	5 881		
1947.....	7 444	2.35	553.4	175	39 421	12.5	9 095	7 062		
1948.....	7 302	2.28	571.1	179	40 907	12.8	9 894	7 226		
1949.....	7 396	2.29	564.3	175	37 831	11.7	10 386	7 932		
1950.....	7 080	2.17	561.3	172	32 764	10.0	²⁾ 11 231	^{2,3)} 8 384		

1) Handelsdepartementets tall. 2) Foreløpig tall. 3) Tallet omfatter lagerøking m. v.

1947 og 1948 litt sterkere enn stigningen i det samlede privatforbruket. Forbrukerutgiftene utgjorde i 1946 7.6 pst., i 1947 7.8 pst. og i 1948 7.9 pst. av privatforbruket. I 1949 og 1950 har *privatforbruket* steget mens *forbrukerutgiftene* har gått ned, prosentvis til 7.1 i 1949 og 6.7 i 1950. Alkoholforbruket steg forbipående litt i 1949 på grunn av en sterk stigning i ølforbruket da «eksportølet» kom i handelen. Men det gikk sterkt ned igjen i 1950, vesentlig fordi brennevinsforbruket ble innskrenket etter prisforhøyelsene i slutten av september. Forbruket av alkohol pr. innbygger er nå kommet ned under forbruket i 1939. Drukkenksapsforselserne gikk sterkt ned i tall både i 1949 og 1950, og pr. 1 000 innbyggere er det nå atskillig færre forseelser enn i 1939, toppåret før krigen, ja, det er endog færre forseelser pr. 1 000 innbyggere nå enn i de økonomisk dårligste årene omkring 1934. Alt dette tyder på en vesentlig bedring i edruskapstilstanden.

1) Se «Økonomisk utsyn over året 1950», side 147.

III. Det lovlige alkoholforbruk, alkoholprisene, forbrukernes alkoholutgifter og statens inntekter av alkoholomsetningen.

Forbruket av de enkelte varesorter. Vi har sett at det samlede forbruket av alkohol, regnet i tusen l, gikk opp fra 7 302 i 1948 til 7 396 i 1949 og deretter ned til 7 080 i 1950. Som en vil se av tabell b, gikk derimot forbruket av brennevin ned i begge årene. Vil en se nærmere på beve-

Tabell b. Forbruket av sprit og brennevin, vin og øl 1948—1950.

	Sprit og brennevin			Vin			Øl		
	1948 1000 l	1949 1000 l	1950 1000 l	1948 1000 l	1949 1000 l	1950 1000 l	1948 1000 l	1949 1000 l	1950 1000 l
	13 041	11 267	9 807	2 974	2 853	3 053	48 231	56 425	59 215
Varemengde									
Alkoholmengde:....	5 176	4 514	3 975	478	457	487	1 648	2 425	2 618
Hele året	685	650	566	61	62	59	170	165	281
Jan.—feb.	865	764	730	75	71	76	263	456	413
Mars—april	848	734	719	84	86	94	342	513	570
Mai—juni	884	758	733	89	77	85	380	527	554
Juli—august	818	671	559	75	72	76	220	366	384
Sept.—okt.	1 076	937	668	94	89	97	273	398	416
Endringspst. fra foregående dobbeltm..									
Jan.—feb.	÷ 34.1	÷ 39.6	÷ 39.6	÷ 20.8	÷ 34.0	÷ 33.7	÷ 56.6	÷ 39.6	÷ 29.4
Mars—april	+ 26.3	+ 17.5	+ 29.0	+ 23.0	+ 14.5	+ 28.8	+ 54.7	+ 176.4	+ 47.0
Mai—juni	÷ 2.0	÷ 4.0	÷ 1.5	+ 12.0	+ 21.1	+ 23.7	+ 30.0	+ 12.5	+ 38.0
Juli—aug.	+ 4.2	+ 3.3	+ 1.9	+ 6.0	÷ 10.5	÷ 9.6	+ 11.1	+ 2.7	÷ 2.8
Sept.—okt.	÷ 7.5	÷ 11.5	÷ 23.7	÷ 15.7	÷ 7.5	÷ 10.6	÷ 42.1	÷ 30.6	÷ 30.7
Nov.—des.	+ 31.5	+ 39.6	+ 19.5	+ 25.3	+ 23.6	+ 27.6	+ 24.1	+ 8.7	+ 8.3

gelsen innenfor hvert år, bør en ta hensyn til sesongvirkningene. Statistikken for årene 1946—50 tyder på at det vanlige er at brennevinsforbruket går sterkt ned i januar—februar og igjen sterkt opp i mars—april (påsketrafikken), så litt ned i mai—juni og litt opp i juli—august, deretter noe mer ned i september—oktober og sterkt opp i november—desember (juletrafikken). Årekken er for liten til at en kan regne med bestemte prosentall for de vanlige sesongendringer.

Jamfører en endringsprosentene for dobbeltmånedene i 1949 og 1950 med prosentene for årene 1947 og 1948 (som ikke avviker synnerlig fra hverandre innbyrdes), er det prosentene for september—oktober og november—desember i 1950 som skiller seg mest ut. Det er tydelig at prisforhøyelsene i september 1950 brakte et sterkt fall i forbruket. I september—oktober 1950 gikk salget av brennevin ned 12 pst. mer enn i 1949 og 16 pst. mer enn i 1948, i november—desember 1950 steg salget 10 pst. mindre enn i 1947 og 20 pst. mindre enn i 1949. Det er å merke at det,

så vidt en kan se, ikke er noen uvanlig store endringer i vin- og ølforbruket i slutten av 1950.

Vinforbruket har siden mars—april 1950 gjennomgående steget litt sterkere enn i de foregående årene. Men vinforbruket ligger fremdeles lavt jamført med før krigen. Som en vil se av tabell 1, side 26, er vinforbruket — regnet om til ren alkohol — pr. innbygger i 1950 bare halvparten av hva det var i toppåret umiddelbart før krigen, mens ølforbruket er det samme nå som da og brennevinsforbruket før prisforhøyelsen (4. kvartal 1949—3. kvartal 1950) lå 7 pst. høyere enn før krigen.

Ølforbruket steg sterkt i mars 1949 da «eksportølet» kom i handelen. I den forbindelse kan en merke at stigningen i brennevins- og vinsalget i mars—april 1949 var atskillig mindre enn i årene 1948 og 1950. Forhøyelsen av krisetilleggsavgiften fra 1. juli 1950 gjorde ølet dyrere.¹⁾ Ølforbruket gikk også litt ned i juli—august 1950, mens det steg i de andre årene. Men her må en ta i betraktning at sommeren var fuktig.

Ifølge tabell 6, side 28, gikk innførselen av brennevin og sterke vin ned i 1949, mens innførselen av svak vin steg noe. I 1950 steg innførselen av brennevin og sterke vin igjen, mens innførselen av svak vin gikk sterkt ned. I 1950 var innførselen av brennevin større enn i 1948, innførselen av sterke vin noe mindre og innførselen av svak vin bare tredjeparten av hva den var i 1948. Salget av innenlandsk brennevin utgjør (ifølge Vinmonopolets beretninger) i 1950 bare 59.1 pst. av hele brennevinssalget mot 65.1 pst. i 1948. Til gjengjeld er det solgt forholdsvis litt mer forskåret brennevin, 31.5 pst. mot 28.7 pst. i 1948. Utenlandsk hjemmetappet og originaltappet brennevin utgjør 9.4 pst. av det hele i 1950 mot 6.2 pst. i 1948.

Forbruket i de enkelte landsdeler (tabell 3, side 27). Forbruket har gått ned mest nord (Trondheim salgsområde). Her gikk forbruket litt ned også i 1949. Dette skyldes at «eksportølet» ikke vant så sterkt innpass nordpå. Stigningen i ølforbruket i årene 1949 og 1950, var størst i Oslodistriktet. Her var det også størst nedgang i brennevinsforbruket.

Alkoholprisene. (Tabell 9, side 30). Trass i at prisene på en del brennevinssorter ble satt ned i løpet av 1949, er det en liten stigning i det beløp som forbrukerne betalte i gjennomsnitt pr. liter brennevin. Dette viser at forbruket også i dette år²⁾ gikk mot de dyrere kvaliteter. Noe liknende gjelder om vinforbruket. Hva ølet angår, brakte eksportølet en sterkt stigning i gjennomsnittsprisen pr. vareliter, men nedgang i prisen pr. alkoholliter. Alkoholen i det sterke ølet var nemlig til å begynne med

¹⁾ Etter de oppgaver Byrået henter inn, kan en regne med en gjennomsnittlig stigning på 4 pst. i salgs- og 3 pst. i skjenkeprisene for øl av 3. skattekasse. Samtidig ble prisene på øl av 2. skattekasse satt opp, og en kan her regne med en stigning på 6 og 3 pst. Avgiften for øl av 1. skattekasse ble senket, men det var ikke noen tilsvarende nedgang i prisene.

²⁾ Jamfør «Alkoholstatistikk 1947—48», side 7.

forholdsvis billig.¹⁾ Denne bevegelse i ølprisene fortsatte også i 1950; men i langt svakere grad. Brennevinsprisene gikk sterkt opp i 1950 på grunn av prisforhøyelsen i september. Derimot gikk vinprisene litt ned igjen.

Forbrukernes alkoholutgifter. (Tabell 8, side 30). Når forbrukernes alkoholutgifter gikk ned både i 1949 og 1950, skyldes dette det sterke fall i utgiftene til brennevin, som sank fra 371 mill. kr. i 1948 til 324 mill. kr. i 1949 og 305 mill. kr. i 1950. Utgiftene til vin gikk ned i 1949, men opp igjen i 1950 til et noe større beløp enn i 1948. Utgiftene til øl steg sterkt, særlig i 1949. Den motsatte bevegelse i forbruket av brennevin og øl kommer fram deri at brennevinets andel i de samlede utgifter gikk ned fra 65 pst. i 1948 til 54 pst. i 1950, mens ølets andel steg fra 20 til 30 pst.

Statens alkoholinntekter. (Tabell 10 og 11, side 31). Inntektene kulminerte i 1947 med 453 mill. kr. I 1950 er de kommet ned i 426 mill. kr. Inntektene av Vinmonopolvarene kulminerte først i 1948 med 390 mill. kr. og er i 1950 gått ned til 338 mill. kr. Det var inntektene av ølet som gikk ned i 1948 (fordi omsetningen gikk ned). Da det sterke øl kom i handelen i 1949, gikk inntektene av ølet sterkt opp. I 1950 gikk de videre opp til 88 mill. kr. (mot 70 mill. kr. i 1947 og 60 mill. kr. i 1948).

IV. Rusdrikklovforseelser.

På grunn av endringene i politiets effektivitet og i framgangsmåten ved forfølgningen av enkelte av forseelsene, gir tallene ikke noe helt riktig bilde av forandringene i omfanget av den ulovlige virksomhet. Særlig i de første årene etter frigjøringen må forfølgningen ha blitt stadig mer effektiv. Men at dette moment gjør seg gjeldende også i de siste årene, viser de uttalelser som Byrået har hentet inn fra politiet i de distrikter hvor det har vært en påfallende oppgang i tallene. I 1949 var det 9 politimestere som kom med positive uttalelser om årsakene. Av disse var det 5 som mente at stigningen skyldtes skjerpet kontroll, men 2 mente at den var tilfeldig. En nevner endringer i praksis som årsak, og bare en enkelt mener at den ulovlige virksomhet virkelig har taft til og at årsaken ligger i de «høye brennevinspriser». I 1950 er det positive uttalelser fra 22 politimestere. Av disse er det bare 8 som mener at stigningen skyldtes skjerpet kontroll eller mer effektiv forfølgning, og ikke mindre enn 7 som mener at den er tilfeldig. Også dette år er det en som nevner endringer i praksis. Og ikke mindre enn 5 nevner de «høye brennevinspriser», en av dem i forbindelse med avtakende pengerkjelighet».

¹⁾ Gjennomsnittsprisen i 1949 var kr. 62.81 pr. l ren alkohol for øl av 3. skattekasse og kr. 64.76 for øl av 2. skattekasse. Senere ble alkoholgehalten i øl av 2. skattekasse hevet, og dette i forbindelse med den forhøyde beskatning av «eksportølet», bevirket at alkoholen i sterkt øl i 1950 ble dyrere, kr. 66.09 pr. l mot kr. 61.29 for øl av 2. skattekasse.

Summerer en tallene for de enkelte forseelser¹⁾ i tabell 12, side 32, finner en 2 310 i 1946, 2 460 i 1947, 2 517 i 1948, 2 496 i 1949 og 2 300 i 1950. Det er altså nedgang i totaltallet fra 1948. Den dominerende forseelse er «ulovlig kjøp og salg av sprit og brennevin». Tallene her har stort sett samme bevegelse som totaltallet, bare at 1947 har et litt høyere tall enn 1948. Stigningen i totaltallet fra 1947 til 1948 skyldes vesentlig en sterk oppgang i tallet for «ulovlige drikkelag» som for en stor del er tilfeldig.²⁾ Også i bygdene kulminerte totaltallet i 1948 med 821 (samtidig med tallet «ulovlig kjøp og salg av sprit og brennevin»). Det gikk sterkt ned, nemlig til 666 i 1949, og videre til 625 i 1950. I 1950 ligger altså tallet i bygdene en god del lavere enn i 1946. Totaltallet for byene gikk sterkt opp fra 1948 til 1949, nemlig fra 1 696 til 1 830. Men dette berodde nesten utelukkende på en sterk stigning (fra 326 til 569) i tallet for «ulovlige drikkelag», en stigning som i hovedsaken skyldes skarpere kontroll og liknende tilfeldigheter (etter uttalelser fra politiet i de distrikter hvor tallet hadde steget). I 1950 gikk totaltallet i byene ned igjen, men ligger ennå høyere enn i 1946. Trekker en fra tallet for «ulovlige drikkelag», hvor statistikken er særlig usikker, vil totaltallet for 1950 ligge lavere enn totaltallet for 1946 også i byene. Særlig høyt over tallet for 1946 ligger tallet i 1950 for «smugling m. v.» i byene.

Enkelte politimestere har i uttalelsene ytret at de frykter for tiltakende surrogatdrikking på grunn av de forhøyde brennevinspriser. En finner også at tallet på straffelte for «ulovlig renaturering eller drikk av denaturert sprit» og «hjemmebrenning» har steget i 1950 både i byene og bygdene. I Oslo var det ifølge tabell 14 langt flere tilfelle av hjemmebrenning i 1950 enn i 1949. Derimot var det her nedgang i tallet for ulovlig omgang med denaturert sprit (tabell 13). Politiet har opplyst at kontrollen med handel og forbruk av denaturert sprit ble skjerpet fra høsten 1949, og at det ble utstedt færre attestater til kjøpere i 1950.

V. Drukkenskapsforseelser.

Siden 1946 har tallet på drukkenskapsforseelser i hele riket stort sett gått nedover trass i at de økonomiske forhold har bedret seg. Bare i 1948 var det en liten oppgang som skyldtes bygdene og Oslo der tallene i det hele tatt steg fra 1946 til 1948. I 1949 var det, som en vil se av tabell c, nedgang overalt unntatt i byene uten lovlig brennevinshandel. Holder en utenfor en enkelt av disse byene, Porsgrunn, der det var en

¹⁾ En person som er straffelt for *forskjellige* slags forseelser under ett, blir regnet med under alle disse forseelser. Derimot tar en ikke hensyn til om han blir straffelt for flere forseelser av *samme* slag.

²⁾ Se «Alkoholstatistikk 1947—1948», side 9.

tilfeldig¹⁾) stor stigning i tallet, blir resultatet at sumtallet går ned fra 1948 til 1949 også i denne gruppen. I 1950 er det nedgang i tallene overalt. Nedgangen er større i 1950 enn i 1949 i byene, men mindre i bygdene. Nedgangen i bygdene i 1950 var forholdsvis minst for innenbygdsboende.

*Tabell c. Drukkenskapsforseelser i de enkelte hovedlandsdeler
1946—1950.*

Hovedlandsdeler	Alle forseelser ¹⁾					Forseelser begått av innenbys- (bygds-) boende		
	1946	1947	1948	1949	1950	1948	1949	1950
Riket	42 515	39 421	40 907	37 831	32 764	27 857	25 035	21 314
Bygder	3 777	3 929	4 358	4 127	4 006	3 383	3 143	3 079
Byer	38 738	35 492	36 549	33 704	28 758	24 474	21 892	18 235
Byer med lovlig brennevins- handel ²⁾	34 569	30 974	32 204	29 253	24 749	22 053	19 700	16 090
Byer uten lovlig brennevins- handel	4 169	4 518	4 345	4 451	4 009	2 421	2 192	2 145
Oslo	15 911	15 930	17 263	14 941	12 293	14 408	12 437	9 979
Andre byer med lovlig bren- nevinshandel ²⁾	18 658	15 044	14 941	14 312	12 456	7 645	7 263	6 111

¹⁾ Hele det opprinnelige Aker politidistrikt (Aker, Asker og Bærum) er i alle årene regnet med til byene.

²⁾ Innbefattet Stavanger som fikk brennevinsutsalg i juli 1947.

Det samme er tilfelle i byene uten lovlig brennevinshandel. Ellers er nedgangen både i 1949 og 1950 størst blant de bosatte.

Liksom for rusdrikklovforseelser, er det en del distrikter hvor tallene for drukkenskapsforseelser har steget påfallende både i 1949 og 1950. Det er helt overveiende andre distrikter. Det er 16 politimestere i 1949 og 21 i 1950 som har uttalt seg positivt om årsakene til stigningen. Av disse er det 6 i 1949 og 8 i 1950 som mener at hovedårsaken er skjerpet kontroll, 1, henholdsvis 4 antar at oppgangen er tilfeldig uten å peke på noe bestemt, mens 6 i hvert av årene nevner forskjellige tilfeldige forhold («anleggsvirksomhet», «innrykk av utenbysboende», «flere loffere», «fylkesutstilling»). Det er ingen her som snakker om pengeknapphet, mens derimot en enkelt nevner «pengerikelighet» i 1950. I 1949 er det 3 som peker på «eksporet», i 1950 er det 2 som har anført «surrogatdriking».

Et påfallende forhold i de siste årene er den forholdsvis sterke nedgang i tallet på drukkenskapsforseelser uten arrestasjon i flere av de

¹⁾ Politimesteren skriver at økingen «i første rekke antas å skyldes den skjerpede politikontroll. Mens man i 1948 bare hadde en begrenset patruljetjeneste med fotfolk i byens sentrum, ble det i 1949 satt inn en bilpatrulje som i første rekke skulle ta seg av drukkeondet også i byens utkanter. — Større anleggsarbeider, flere skipsanløp og eksportølet har vel også hatt en viss betydning».

større byene. I disse byene synker altså tallet på den slags forseelser sterkere enn tallet på arrestasjoner. Det ligger nær å tenke seg at dette må henge sammen med at politiet etter hvert blir bedre utstyrt med biler. Av de 14 politimestere som har uttalt seg om årsakene, er det imidlertid bare 4 som framhever denne faktor (Stavanger, Kristiansund, Tønsberg og Kongsberg). Likeså mange (Oslo, Tønsberg, Horten og Narvik) legger vekt på at patruljetjenesten har blitt innskrenket med den følge at politiet må konsentrere seg om de mer trafikerte og sentrale strøk eller de mer graverende tilfelle. På den annen side nevner en enkelt (Sarpsborg) at det er ansatt flere faste politibetjenter slik at det blir flere dobbeltpatruljer. En annen viktig faktor er det tydelig nok at det har blitt forholdsvis færre erfarte politifolk med stor personalkunnskap (Trondheim, Stavanger, Tønsberg og Sandefjord). Det kan også være at de patruljerende oftere unnlater å anmelde berusede som får pålegg om å begi seg hjem (Trondheim, Skien og Horten). Et par politimestere nevner lovværtedernes personlige forfatning: «publikum er nå ikke så villig til å etterkomme pålegg» (Trondheim), «færre er nå i en slik forfatning at det er tilrådelig å løslate dem før de er blitt edru» (Halden). Det kan også forholdsvis oftere nå enn før være vanskelig å få folk sendt «hjem» fordi de ikke bor i byen (Stavanger, Tromsø) eller fordi boligforholdene er slette (Bodø). Særskilt fra Oslo blir det meldt at det er bedre plass i arrestene. I Stavanger er det «flere ganger blitt innskjerpet at de berusede i størst mulig grad skal fjernes fra gatebildet» etterat det ble åpnet brennevinsutsalg i byen i 1947.

En vil nå se litt nærmere på bevegelsen i tallene for drukkenskapsforseelser i de ulike hovedlandsdeler i løpet av årene 1949 og 1950. Skal en bestemme tendensen i bevegelsen i løpet av et år, må en ta hensyn til sesongbevegelsen. Dette er gjort i tabell d, hvor den sesongmessige endringsprosent¹⁾ er trukket fra den faktiske.

Bevegelsen til og med 3. kvartal 1950 har nærmest en tilfeldig karakter for så vidt det i ett og samme kvartal er oppgang enkelte steder og nedgang andre steder, og bevegelsen i den enkelte landsdel stadig skifter retning. Snarest kan det være spørsmål om en tendens til nedgang i 4. kvartal 1949.²⁾ Derimot kan det ikke være tvil om nedgangen i 4. kvartal 1950. Det ser etter tallene ut til at forhøyelsen av brennevinsprisene i september 1950 har brakt drukkenskapsforseelsene ned med 15—16 pst. (mens den tilsvarende nedgang i alkoholforbruket dreier seg om 20 pst.³⁾)

1) Den sesongmessige endringsprosent stiller seg ikke så meget forskjellig ettersom påsken faller i 1. eller 2. kvartal at det er nødvendig å ta hensyn til dette forhold her.

2) Stigningen i bygdene og i Oslo i 2. kvartal 1949 (da eksportølet kom i handelen) var forbiligende og er ikke vesentlig større enn stigningen i 2.—3. kvartal 1950.

3) Den faktiske nedgang i 4. kvartal 1950 er 16.4 pst. Den gjennomsnittlige oppgang i kvartalet i årene 1946—48 er 3.3 pst., oppgangen i 4. kvartal 1946 2.6 pst.

Tabell d. De kvartalsvise endringer i tallet på drukkenskapsforseelser i de enkelte hovedlandsdeler 4. kvartal 1948—4. kvartal 1950:
Faktiske endringsprosenter fratrukket de sesongvanlige.¹⁾

Hovedlandsdeler	1948		1949				1950			
	4. kv.	1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	
Bygder	+10	÷ 15	+14	+ 4	÷ 5	÷ 1	+12	+ 7	÷ 15	
Byer	÷ 2	÷ 1	+ 2	÷ 1	÷ 3	0	0	+ 1	÷ 16	
Byer med lovlig brennevins handel	÷ 2	÷ 3	+ 3	÷ 1	÷ 3	0	+ 2	0	÷ 15	
Byer uten lovlig brennevins handel	÷ 7	+15	÷ 7	+ 9	÷ 2	+ 1	+ 8	+13	÷ 20	
Oslo	÷ 7	÷ 7	+10	0	÷ 8	÷ 7	+ 6	+ 8	÷ 20	
Andre byer med lovlig brennevins handel .	0	0	0	÷ 2	÷ 2	+ 5	0	÷ 6	÷ 14	

1) Mediantall for årene 1930—1950.

I alkoholstatistikken for 1946 ble det foretatt en undersøkelse over forholdet mellom drukkenskapsforseelser og rusdrikklovforseelser i byer av ulik størrelse. En fant da bl. annet at promillen av drukkenskapsforseelser steg med byenes størrelse, men at stigningen etter hvert hørte

Tabell e. Gjennomsnittlig årlig promille av drukkenskapsforseelser blant innenbysboende 1946—47 og 1949—50 for byer av forskjellig storrelse.

Folketall	Alle byer				Byer med lovlig brennevins handel				Byer uten lovlig brennevins handel			
	An-tall	Mediantall		Aritm. gj.sn.	An-tall byer	Me-dian-tall	Aritm. gj.sn.	An-tall byer	Median-tall		Aritm. gj.sn.	
		1946—47	1949—50	1949—50 Promille					Pro-mille	Pro-mille		
Under 2000..	¹⁾ 13	2.9	2.3	3.7	—	—	—	13	2.3	3.7		
2000—4999	23	8.7	5.0	7.3	—	—	—	23	5.0	7.3		
5000—9999	9	13.9	12.1	12.4	6	12.3	10.5	3	11.8	²⁾ 16.3		
10000—49999	15	17.6	15.1	15.4	10	15.3	15.4	5	15.1	15.4		
Minst 50000	4	31.3	18.8	20.3	4	18.8	20.3	—	—	—		

1) Unntatt Hvitsten og Holmsbu.

2) Det høye tall skyldes en enkelt av byene (Notodden).

opp når en kom opp over en størrelse på 4 000 innbyggere.¹⁾ Senere undersøkelser viser at stigningen i virkeligheten fortsetter ganske jamt når en regner med logaritmen til folketallet istedenfor med det absolutte

1) «Alkoholstatistikk 1946», side 49.

Tabell f. De enkelte byer fordelt etter arten av deres rusdrikkbevillinger i 1950.

I 20 byer med brennevins- handel	II 20 byer uten brennevins- men med vinhandel	III 9 byer med bare ølhandel
A. Fullt system: både salg og skjenking av brennevins, vin og alt slags øl 1. Oslo 2. Moss 3. Hamar 4. Drammen 5. Tønsberg 6. Bergen 7. Trondheim	A. Fullt system: både salg og skjenking av vin og alt slags øl 1. Drobak 2. Kongsvinger 3. Hønefoss 4. Holmestrand 5. Skien	A. Fullt system: både salg og skjenking av alt slags øl 1. Holmsbu 2. Mosjøen
B. Ikke skjenking av brennevins 1. Fredrikstad 2. Lillehammer 3. Horten 4. Sandefjord 5. Larvik 6. Arendal 7. Kristiansand 8. Stavanger 9. Bodø 10. Tromsø	B. Ikke salg av vin 1. Halden 2. Sarpsborg 3. Son 4. Åsgårdstrand 5. Kragerø 6. Langesund 7. Porsgrunn 8. Kristiansund 9. Mo. 10. Svolvær 11. Harstad	B. Ikke skjenking av eksportøl 1. Notodden 2. Tvedstrand
C. Ikke skjenking av brennevins og eksportøl 1. Gjøvik	C. Ikke salg av vin og skjenking av øl 1. Levanger	C. Ikke salg og skjenking av eksportøl 1. Svelvik
D. Ikke skjenking av brennevins og salg av eksportøl 1. Kongsberg	D. Ikke salg av vin og øl 1. Molde	D. Ikke skjenking av øl 1. Hvitsten 2. Brønnøysund 3. Steinkjer
E. Ikke skjenking av brennevins, vin og eksportøl og ikke salg av øl 1. Narvik	E. Ikke salg av vin og salg og skjenking av eksportøl 1. Stavern 2. Brevik	E. Ikke salg av øl 1. Mandal

tall. En relativt jamn stigning i folketallet er ledsaget av en jamn absolutt stigning i drukkenskapspromillen. Regner en f. eks. som gjennomsnitt for 1949—1950 med at byer på 1 000 innbyggere har en promille av forseelser blant innenbysboende på 3, og byer på 2 000 innbyggere en promille på 6, må en opp til 4 000 (innbyggere) for å nå 9, 8 000 for å nå 12, 16 000 for å nå 15, 32 000 for å nå 18 promille osv. Beregningen blir naturligvis mindre sikker når en kommer opp til de større byer som det er så få av. I tabellen vil en finne ført opp resultatene av slike beregninger på grunnlag av gjennomsnittspromillene for årene 1949—50, og til jamføring også for årene 1946—47.

Som en ser, har medianpromillen gått ned over hele linjen. Nedgangen er noe ujamn, men dette skyldes vel nærmest tilfeldighetene. De særskilte beregninger for byer med og uten lovlig brennevinshandel ser ut til å vise at edruskapen ikke stiller seg gunstigere i byene uten brennevinshandel.

Av byer som har en særlig høy promille drukkenskapsforseelser blant innenbysboende 1949—50 nevnes (etter overprosentens høyde): Notodden, Mandal, Tønsberg, Kopervik, Sarpsborg, Åsgårdstrand, Mo, Fredrikstad, Steinkjer, Vardø, Moss og Holmestrand. Av større byer har Bergen og Drammen den gunstigste promille.

VI. Rusdrikkbevillinger.¹⁾

Oversikten over bevillingssystemet i 1949 er gitt i alkoholstatistikken for 1948—49 (side 18 flg.). En nøyter seg derfor her med å gi en framstilling av forholdene i 1950. Byene fordeler seg etter ordningen i 1950 som følger:

Det er kommet til 2 byer som ikke hadde rusdrikkbevillinger i 1949, nemlig Steinkjer med salg av øl og Mandal med skjenking av øl. Til gjengjeld er Haugesund, som hadde salg av øl i 1949, gått ut. Brevik har gått over fra øl- til vinbyene (med skjenking av vin). Resultatet er at det er 49 byer — én mer enn i 1949 — som har rusdrikkbevillinger i 1950, og 20 byer med vinhandel mot 19 i 1949.

I alt er det 7 byer som en kan si har utvidd sitt bevillingssystem i 1950, nemlig Moss (med bevilling til skjenking av brennevin), Brevik (skjenking av vin, bayer- og pilsenerøl, mens bevilling til salg av eksportøl er gått ut), Mosjøen (salg av alt slags øl, skjenking av eksportøl), Steinkjer (salg av øl), Kristiansund (salg av eksportøl), Mandal (skjenking av øl) og Gjøvik (salg av øl, mens bevilling til skjenking av eksportøl er gått ut). På den annen side er det 8 byer som har innskrenket systemet, nemlig Svelvik og Stavern (salg og skjenking av eksportøl), Molde (salg av bayer- og pilsenerøl), Haugesund (salg av øl), Kongsberg (salg av eksportøl), Levanger (skjenking av øl), Tvedstrand og Narvik (skjenking av eksportøl). En kan stille disse forandringer sammen slik som vist i tabell g.

Som en ser, gjelder de fleste forandringer «eksportølet», og her er det flere byer som har gått ut enn det er byer som har kommet til.

Av tabell 29, side 54, vil en se at det i 1950 er 169 av de 680 herreder som har rusdrikkbevillinger. I 1949 var det 155. Det har kommet til 26 nye herreder, mens det har gått ut 12 herreder.

¹⁾ Det er bare tatt hensyn til de kommunale bevillinger og salg av øl fra bryggeri på stedet. Det er ikke tatt hensyn til salget av alkoholsvakt øl.

Tabell g. Forandringene i 1950 i bevillingssystemet i de enkelte byer.

Brennevin Skjenking	Vin Skjenking	Eksportøl		Bayer- og pilsenerøl	
		Salg	Skjenking	Salg	Skjenking
1. Moss	1. Brevik	Kommet til i 1950: 1. Gjøvik 2. Kr.sund 3. Steinkjer 4. Mosjøen	1. Mandal 2. Mosjøen	1. Gjøvik 2. Steinkjer 3. Mosjøen	1. Brevik 2. Mandal
		Gått ut i 1950: 1. Kongsb. 2. Svelvik 3. Stavern 4. Brevik 5. Haugesund	1. Gjøvik 2. Svelvik 3. Stavern 4. Tvedestr. 5. Levanger 6. Narvik	1. Hauge- sund 2. Molde	1. Lev- anger

Det er liksom i 1949 1 herred (Vågan) som har bevilling til vinsalg. Herredet gir også bevilling til skjenking av vin og øl (i 1949 bare øl). Hvorledes bevillingssystemet er i de andre 168 herredene, går fram av tabell h.

Tabell h. Herredene¹⁾ fordelt etter arten av deres rusdrikkbevilling i 1950.

Salgsbevillingenes art	Herreder med bevilling til skjenking av vin			Herreder som har bare ølbrevillinger			
	Skjenking av		I alt	Skjenking av		Ikke skjen- king	I alt
	alt øl	øl unnt. eksp.øl		alt øl	øl unnt. eksp.øl		
Salg av alt øl	17	1	18	8	3	8	19
Salg av øl unntatt eksportøl	5	7	12	—	15	24	39
Ikke salg	40	5	45	19	16	—	35
I alt ...	62	13	75	27	34	32	93

¹⁾ Unntatt 1 herred (Vågan) som har bevilling til salg og skjenking av vin og skjenking av alt øl.

I 1949 var det 68 herreder som hadde bevillinger til skjenking av vin og 86 andre herreder som hadde ølbrevillinger. Innen den første gruppen er det kommet til 5 herreder med salg og skjenking av alt øl unntatt eksportøl, 6 herreder med skjenking av alt øl og 1 herred med salg av alt øl og skjenking av øl unntatt eksportøl. På den annen side er det i 1950 5 herreder mindre enn i 1949 som har både salg og skjenking av alt øl. Blant herredene med bare ølbrevillinger har det kommet til 7 herreder med salg av øl unntatt eksportøl, 6 herreder med både salg og

skjenking av øl unntatt eksportøl, 5 herreder med bare skjenking av øl unntatt eksportøl og 1 herred med salg av alt øl og skjenking av øl unntatt eksportøl. På den annen side har tallet gått ned med 5 for herreder med skjenking av alt øl, 4 for herreder med salg av alt øl og 3 for herreder med salg og skjenking av alt øl.

Som en ser har herredene vært forsiktigere med å gi bevillinger til handel med «eksportølet» i 1950. Mens tallet på herreder med ølbevillinger har gått opp fra 155 til 169, har tallet på herreder med eksportøl-bevillinger gått ned fra 111 til 102. 9 herreder som hadde bevillinger til salg og skjenking av alt slags øl i 1949, har sløyfet eksportølet i 1950. Det samme gjelder for 6 andre herreder om salgsbevillingene og for 9 herreder om skjenkebevillingene. Bevegelse i motsatt retning, slik at bevilinger som bare gjaldt bayer- og pilsenerøl i 1949 er erstattet av bevilinger til handel med eksportøl, er sjeldnere. Dette har funnet sted i 3 herreder for salgsbevillingene og i 5 herreder for skjenkebevillingene.

Utviklingen i hovedtrekkene siden 1947 går fram av tabell i.

*Tabell i. Antall byer og herreder med bevillinger av de ulike slag
1947—1950.*

Bevillingenes art	Byer				Herreder			
	1950	1949	1948	1947	1950	1949	1948	1947
<i>Brennevin:</i>								
Salgs- eller skjenkebevillinger	20	20	20	20	—	—	—	—
Salgsbevillinger	20	20	20	20	—	—	—	—
Skjenkebevillinger	7	6	6	6	—	—	—	—
<i>Vin:</i>								
Salgs- eller skjenkebevillinger	40	39	39	36	76	69	74	72
Salgsbevillinger	25	25	25	25	1	1	1	1
Skjenkebevillinger	39	38	38	33	76	68	73	71
<i>Øl av skatteklasse III (eksportøl).</i>								
Salgs- eller skjenkebevillinger	45	47	1)	1)	102	111	1)	1)
Salgsbevillinger	42	43	1)	1)	37	47	1)	1)
Skjenkebevillinger	38	42	1)	1)	90	97	1)	1)
<i>Øl av skatteklasse II (bayer- og pilsenerøl).</i>								
Salgs- eller skjenkebevillinger	49	48	49	49	169	155	146	142
Salgsbevillinger	46	45	47	48	88	80	71	70
Skjenkebevillinger	45	44	44	40	137	126	122	119

1) Bevillingene ikke effektive.

Forandringene fra 1949 til 1950 er ikke så store i byene. Av herredene har det særlig blitt flere med bevillinger til skjenking av vin og bayer- og pilsenerøl, mens det har blitt færre med bevillinger til salg og skjenking av eksportøl.

Tallet på herreder med bevillinger er størst i fylkene Oppland (27, herav 25 med vin), Akershus (26), Buskerud (22), Hedmark (20), Vestfold (13) og Nordland (12). I Vest-Agder og Møre og Romsdal er det ingen herreder med bevillinger, i Rogaland og Sogn og Fjordane bare 1 herred. En viser forresten til tabell 30, side 54.

VII. Den offentlige alkoholistforsorg.¹⁾

I tabell j vil en finne en oversikt over hvor mange edrueighetsnemnder det er og hvor mange av dem som er i virksomhet.

Tabell j. Antallet av edrueighetsnemnder 1945—49.

	Nemnder i alt	Med års- melding	Nemnder med melding	
			som har hatt drikkfeldige til behandling	som ikke har vært i virk- somhet i året
1945.....	623	529	145	306
1946.....	675	628	209	325
1947.....	698	631	226	279
1948.....	734	640	307	190
1949.....	744	645	448	119

I 1949 er det nemnder i alle landets kommuner. Særskilt nemnd var det i 724 kommuner mens forsorgsstyret fungerte som nemnd i 20 kommuner. Aktiviteten i nemndene har steget sterkt, særlig siden 1947. Av nemnder med melding var det i 1949 bare 18 pst. som ikke hadde vært

*Tabell k. Edrueighetsnemndenes utgifter i budgettårene
1955/46 — 1949/50.*

	Bruk 1945—46	Bruk 1946—47	Bruk 1947—48	Bruk 1948—49	Bevilget 1948—49	Bevilget 1949—50
Nemnder med utgifter	91	127	167	225	146	203
Utgifter til:	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Kuropphold	61 027	204 045	224 474	327 500	306 805	472 300
Hjelp til familien	64 997	141 365	161 858	163 700	204 500	250 000
Hjelp til utskrevne pasienter.	2 758	2 924	4 527	7 750	7 000	17 400
Administrasjon m. v.	51 624	128 770	164 492	200 250	230 660	278 300
I alt ...	180 406	477 104	555 351	699 200	748 965	1 018 000
Refusjon fra staten for utlegg for kuropphold	45 481	140 912	135 147	196 500	243 036	288 000
Netto på kommunene.....	134 925	336 192	420 204	502 700	505 929	730 000

¹⁾ Opplysningene er hentet fra sammendraget av årsmeldingene fra Statens Edrueighetsråd.

i virksomhet i året mot 47 pst. i 1947. Det var i 1949 i alt 69 pst. av nemndene som hadde drikkfeldige til behandling mot bare 37 pst. i 1947.

Også nemndenes utgifter har steget sterkt som en ser av tabell k.

Minst stigning viser posten «hjelp til familien». Dette var i 1945/46 den største posten med over tredjeparten av alle utgiftene, i 1948/49 faller det bare 23 pst. av det hele på posten.

Den beste forestilling om hvor sterkt edruelighetsnemndenes virksomhet er utvidd i de siste årene, får en ved å jamføre tallet av behandlede eller anmeldte tilfelle med tallet på drukkenskapsforseelser. Oppgaver over behandlede tilfelle er det bare fra 1947. Prosenten av anmeldte tilfelle var 23.8 i 1945, 37.0 i 1946, 38.5 i 1947, 43.5 i 1948 og 59.0 i 1949. Prosenten av behandlede tilfelle var 40.0 i 1947, 44.9 i 1948 og 64.1 i 1949. Stigningen i prosentallene var således særlig sterk i det siste året.

Tabell l. De behandlede (før 1947 anmeldte) fordelt etter tidligere forhold og alder 1945—1949.

	Behandlede (før 1947 anmeldte)		Meldt for første gang		Herav under 25 år		Meldinger fra politiet om første gangs straff eller advarsel			
							I alt		Herav om personer under 25 år	
	Menn	Kvin- ner	Menn	Kvin- ner	Menn	Kvin- ner	Menn	Kvin- ner	Menn	Kvin- ner
1945.....	4 622	199	1 402	102	1)	1)	2 201	110	1)	1)
1946.....	15 318	429	6 489	133	1 179	25	3 543	96	1)	1)
1947.....	15 272	492	5 145	233	820	20	6 101	199	1)	1)
1948.....	17 046	1 340	7 517	332	1 179	38	7 517	332	1 179	38
1949.....	23 186	1 065	7 616	250	1 171	30	6 540	240	1)	1)

1) Ingen oppgave.

Oppgavene for årene 1945—49 i tabell 1 viser at gjennomsnittlig var 37 pst. av mennene og 30 pst. av kvinnene meldt til nemnda for første gang. Oppgavene for 1946—49 viser at gjennomsnittlig 16 pst. av de første gangs meldte menn og 12 pst. av de første gangs meldte kvinner var under 25 år. Etter oppgavene for 1948 over politiets meldinger om personer som hadde fått straff eller advarsel for første gang, var 16 pst. av mennene og 11 pst. av kvinnene under 25 år. Etter folketellingen av 1946 var av den voksne befolkning (over 15 år) 21 pst. av mennene og 19 pst. av kvinnene i alderen under 25 år.

Etter tabell m er den sterke stigning i tallet på anmeldte menn fra 1947 til 1949 fordelt på 4 grupper av anmeldere: andre nemnder, den

*Tabell m. De anmeldte fordelt etter de rettssubjekter som
anmodningene om inngrep kom fra 1945—1949.*

	An- meldte i alt	Anmodning om inngrep kom fra:						
		Den drikkf. selv	Den drikkf. familie	Politiet	Forsorgs- vesenet	Lege eller prest	Andre nemn- der	Inngrep etter nemndas eget tilt.
<i>Menn.</i>								
1945	4 622	46	519	3 713	23	74	23	224
1946	15 318	62	2 012	12 838	72	76	71	187
1947	14 705	70	2 003	11 968	76	130	60	398
1948	16 442	97	1 835	13 710	119	96	92	493
1949	21 263	158	2 003	18 305	118	126	190	363
<i>Kvinner.</i>								
1945	199	3	27	133	6	4	—	26
1946	429	1	86	312	8	7	4	11
1947	473	2	70	376	12	3	3	7
1948	1 333	2	68	1 237	5	6	1	14
1949	1 041	9	111	890	6	9	7	9

drikkfeldige selv, politiet og forsorgsvesenet. Hva kvinnene angår, er tallene for det meste små og tilfeldige. Som noe særskilt for dem kan en likevel merke seg at tallet på anmodninger fra den drikkfeldiges familie steg sterkt i 1949. Det var imidlertid forholdsvis få av disse tilfelle i 1948. Den store økingen i tallet på anmodninger fra politiet i 1949 (fra

*Tabell n. De behandlede fordelt etter behandlingsmåten.¹⁾
1945—1949.*

	Gitt ad- varsel	Satt under tilsyn	Gått inni avholds- lag eller -losje	Skaffet arbeid	Frivillig oppgett rādighet over lønn	Fratatt rādighet over lønn	Frivillig lagt inn i kursted	Tvangs- innlegg i kursted
<i>Menn.</i>								
1945	2 080	221	27	14	5	1	71	9
1946	6 323	713	165	93	23	5	174	25
1947	5 724	572	202	62	24	6	221	30
1948	5 592	419	152	152	30	8	281	21
1949	6 368	685	223	209	30	13	354	31
<i>Kvinner.</i>								
1945	149	22	7	—	—	—	7	—
1946	156	46	11	5	—	—	15	—
1947	150	35	3	1	—	—	14	—
1948	138	24	13	3	—	—	5	—
1949	132	21	9	—	—	—	25	2

¹⁾ Hver av de behandlede er ført opp under den viktigste av de forholdsregler som er truffet overfor ham.

14 947 til 19 195) antas å skyldes «fornyet pålegg til politiet om å gi melding til nemndene».¹⁾

Siden 1947 har det ifølge tabell n blitt mer alminnelig at nemnda har skaffet de behandlede menn arbeid idet tallet på disse tilfelle er mer enn tredoblet på de to årene. Det er også forholdsvis stor stigning i tallet på behandlede som er lagt inn i kursted frivillig (i motsetning til tvangsinlegg).

På kurstedene ble det i 1949 behandlet 810 pasienter. Tallet på innlagte i 1949 var 527 hvorav 417 var lagt inn av edrueighetsnemndene. Tallet på pasienter ved utgangen av 1949 var 279. Samtidig var det en venteliste på 55 personer. «At tallene på ventelistene ikke er større enn oppgitt, skyldes sikkert kjennskap til det lave antall plasser i våre kursteder» heter det i Edrueighetsrådets beretning («Sammendrag av årsmeldingene», side 20).

1) «Edrueighetsnemndene i 1949», side 12.

Tabell 1. Alkoholforbruket,
forbruk av sprit og brennevin, vin og øl pr. innbygger 1851—1950.¹⁾

År	Sprit og brenne- vin omr. til 50 %	Vin Vare	Øl Vare	I alt ren alkohol	År (forts.)	Sprit og brennev. omr. til 50%	Vin		Øl		I alt ren alkohol
							Vare	100 % alkohol	Vare	100 % alkohol	
	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1
1851	6.09	0.63	ca. 8.5	3.55	1902	3.15	2.24	0.27	23.6	1.06	2.91
1852	5.91	0.70	— 9.0	3.50	1903	2.95	1.84	0.22	19.2	0.85	2.55
1853	5.79	0.64	— 9.3	3.45	1904	2.93	0.85	0.09	18.3	0.80	2.36
1854	5.95	0.71	— 11.0	3.63	1905	2.50	0.85	0.09	18.8	0.80	2.14
1855	6.42	0.65	— 12.5	3.93	1906	2.49	1.04	0.10	18.5	0.78	2.13
1856	6.67	0.56	— 14.0	4.14	1907	2.68	1.12	0.11	18.0	0.74	2.19
1857	6.15	0.38	— 15.5	3.93	1908	2.78	1.08	0.11	17.9	0.73	2.23
1858	5.93	0.31	— 17.0	3.89	1909	2.92	1.20	0.12	ca. 19.0	0.76	2.34
1859	5.35	0.56	— 18.0	3.69	1910	3.21	1.40	0.14	19.5	0.78	2.52
1860	4.99	0.38	— 18.0	3.49	1911	3.22	1.40	0.14	20.8	0.84	2.59
1861	4.93	0.44	— 13.0	3.19	1912	3.47	1.53	0.15	22.0	0.88	2.77
1862	4.47	0.41	13.2	2.97	1913	3.63	1.61	0.16	21.1	0.86	2.84
1863	3.93	0.44	13.3	(2.71)	1914	3.12	1.79	0.18	22.4	0.91	2.65
1864	4.36	0.45	14.5	2.98	1915	3.15	2.16	0.22	20.7	0.85	2.65
1865	4.49	0.50	12.7	2.97	1916	3.36	3.10	0.31	24.6	1.03	3.03
1866	5.07	0.63	11.2	3.19 ²⁾	1917	³⁾ —	2.25	0.23	22.4	0.84	³⁾ —
1867	4.95	0.57	11.7	3.15	1918	³⁾ —	2.07	0.21	16.1	0.20	³⁾ —
1868	5.02	0.59	11.3	3.16	1919	³⁾ —	6.33	0.63	22.6	0.66	³⁾ —
1869	5.08	0.63	10.9	3.17	1920	³⁾ —	5.49	0.55	34.1	1.35	³⁾ —
1870	4.13	0.57	11.5	(2.73)	1921	0.85	2.03	0.21	33.0	1.40	2.04
1871	4.92	0.67	12.4	3.17	1922	0.87	1.48	0.16	31.6	1.38	1.97
1872	4.78	0.80	13.0	3.14	1923	1.06	1.32	0.19	29.2	1.25	1.97
1873	5.04	0.98	16.1	3.45	1924	0.73 ⁴⁾	2.68	0.46	26.1	1.10	1.93
1874	6.19	1.04	19.0	4.16	1925	0.50	3.65	0.66	27.2	1.20	2.10
1875	6.57	1.07	23.0	4.57	1926	0.50	3.34	0.59	24.1	1.08	1.92
1876	6.66	0.96	21.7	4.52	1927	1.55	2.25	0.40	20.9	0.93	2.11
1877	6.22	1.02	ca. 21.5	4.29	1928	2.01	1.75	0.30	18.5	0.84	2.15
1878	5.00	0.84	— 21.5	3.66	1929	2.25	1.74	0.30	18.2	0.82	2.24
1879	3.67	0.74	— 18.5	2.83	1930	2.29	1.72	0.29	18.7	0.83	2.27
1880	3.68	0.88	— 18.5	2.86	1931	2.12	1.63	0.27	14.8	0.68	2.01
1881	3.31	0.93	17.7	2.63	1932	1.94	1.48	0.25	15.0	0.68	1.90
1882	3.52	0.91	17.7	2.74 ⁵⁾	1931	1.86	1.60	0.27	14.8	0.68	1.88
1883	3.46	0.85	18.9	2.77	1932	1.69	1.45	0.25	15.0	0.68	1.77
1884	3.41	0.84	18.4	2.70	1933	1.69	1.33	0.22	13.9	0.63	1.70
1885	3.49	0.82	18.8	2.76	1934	1.70	1.40	0.24	13.9	0.64	1.73
1886	3.15	0.77	14.7	2.40	1935	1.80	1.46	0.25	14.2	0.65	1.80
1887	2.85	0.72	14.8	2.24	1936	1.92	1.59	0.27	15.2	0.70	1.93
1888	2.95	0.82	17.1	2.41	1937	2.10	1.78	0.30	16.3	0.76	2.11
1889	3.13	0.96	16.9	2.52	1938	2.18	1.80	0.30	16.4	0.78	2.17
1890	3.12	1.11	20.9	2.72	1939	2.20	1.70	0.29	17.1	0.81	2.20
1891	3.46	1.50	24.3	3.07	1940	1.63	1.23	0.21	15.8	0.72	1.74
1892	3.30	1.11	23.1	2.89	1941	1.68	0.94	0.15	18.2	0.48	1.47
1893	3.34	0.88	23.7	2.92	1942	1.32	0.66	0.10	10.9	0.10	0.86
1894	3.59	1.12	23.2	3.03	1943	2.33	0.39	0.05	11.1	0.10	1.32
1895	3.44	1.44	ca. 20.0	2.84	1944	2.57	0.19	0.03	11.2	0.10	1.41
1896	2.55	2.37	— 20.0	2.56	1945	2.22	0.19	0.03	12.4	0.17	1.31
1897	2.08	2.66	21.5	2.44	1946	3.61	0.72	0.10	16.0	0.50	2.41
1898	2.29	2.75	25.9	2.67	1947	3.25	0.83	0.13	17.1	0.60	2.35
1899	2.85	2.31	28.0	3.01	1948	3.24	0.93	0.15	15.1	0.51	2.28
1900	3.15	2.34	26.8	3.09	1949	2.79	0.88	0.14	17.5	0.75	2.29
1901	3.18	2.03	25.1	2.97 ⁵⁾	1950	2.44	0.94	0.15	18.1	0.80	2.17

¹⁾ Til og med 1930 tilstedevarende middelfolkmengde, senere hjemmehørende. Forbruk i medisinske og tekniske øyemed er regnet med i alle år til og med 1932. Utenfor faller i årene til og med 1923 fruktvinforbruket. Angående beregningsmåten kan henvises til den årlige tabellen i Statistisk Årbok (1950, side 265) og bemerkningene i Alkoholstatistikk 1918—1919, side 9*—12*; nærmere i Alkoholstatistikk I (Norges Off. Stat., V, 124). Se note 5.²⁾ I årene siden 1917 har det utviklet seg et forholdsvis stort ulovlig forbruk av ukjent størrelse.³⁾ Det lovlige forbruk av sprit og brennevin og dermed det samlede forbruk er ukjent.⁴⁾ Fra 1924 av beregnet på grunnlag av A.s Vinmonopolets salgsoppgaver med tillegg av privatimporten. Fra 1927 av er samlagenes salg kjent og tatt med ved beregningen.⁵⁾ Nye beregninger: Forbruk av ren sprit (96 pst.) og brennevin i medisinske og tekniske øyemed er ikke regnet med fra og med 1931.

Tabell 2. Dét lovlige alkoholforbruk¹⁾ 1939, 1949 og 1950.

	1950		1949		1939	
	Vare	Alkohol ²⁾	Vare	Alkohol ²⁾	Vare	Alkohol ²⁾
Sprit 60 pst.....	1000 1	1000 1	1000 1	1000 1	1000 1	1000 1
Sprit 45 pst.....	—	—	—	—	725	435
Brennevin.....	1 820	819	2 007	903	—	—
	7 987	3 156	9 260	3 611	7 005	2 818
Sprit og brennevin	9 807	3 975	11 267	4 514	7 730	3 253
Sterk vin	1 900	361	1 842	350	3 416	649
Svak og musserende vin	961	96	899	90	1 217	122
Norsk fruktvin	192	30	112	17	401	70
Vin	3 053	487	2 853	457	5 034	841
Øl levert fra bryggeri ÷ utførsel:						
Skatteklasse I	2 502	47	2 796	56	1 235	26
Skatteklasse II	36 242	1 486	30 995	1 147	35 725	1 543
Skatteklasse III	20 471	{ 1 085	22 634	{ 1 222	13 598	{ 827
Innførsel	0.08	0.3			2	
Alt øl	59 215	2 618	56 425	2 425	50 560	2 396
Tilsammen ren alkohol.....	—	7 080	—	7 396	—	6 490
Forbruk i l pr. innbygger	—	³⁾ 2.17	—	³⁾ 2.29	—	³⁾ 2.20

¹⁾ Bygger for sprit, brennevin og vin på A.s Vinmonopolets oppgaver over utskjenking og salg til private samt privat-importen. ²⁾ Ved beregningene av alkoholkvanta er brukt følgende prosentsatser. For brennevin i 1950 39.51, 1949 39.00 og 1939 40.23. For øl av sk.kl. I i 1950 1.9, 1949 2.0 og 1939 2.10, sk.kl. II i 1950 4.1, 1949 3.7 og 1939 4.32 og sk.kl. III i 1950 5.3, 1949 5.4 og 1939 6.08. For sterke vin er alle år regnet med 19.0, svak vin 10.0 og fruktvin 15.3 i 1950 og 1949, men 17.6 i 1939. ³⁾ Beregnet etter hjemmehørende middelfolkmengde.

Rettet oppgave for 1948 Byrået har fått omberegnede tall for den gjennomsnittlige alkoholprosent i øl: for sk.kl. II 3.5 og for sk.kl. III 5.4. Alkoholmengden i sk.kl. II blir da i 574 000 liter og i alle 3 skatteklasser 1 648 000 liter. Det hele alkohol-forbruk (sprit, brennevin, vin og øl) blir 7 302 000 liter.

Tabell 3. Anslått lovlig forbruk pr. innbygger av ren alkohol
i 3 større landsdeler¹⁾ 1948—1950.

	Oslo salgsområde ²⁾			Bergen salgsområde ³⁾			Trondheim salgsområde ⁴⁾		
	1950	1949	1948	1950	1949	1948	1950	1949	1948
	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sprit og brennevin	1.62	1.83	2.11	0.92	1.03	1.17	0.78	0.91	1.03
Vin	0.23	0.22	0.23	0.08	0.07	0.07	0.06	0.05	0.05
Øl	1.12	1.03	0.70	0.65	0.61	0.43	0.35	0.32	0.21
Tilsammen	2.97	3.08	3.04	1.65	1.71	1.67	1.19	1.28	1.29

Anm. Ved beregningene er brukt folkemengden pr. 3. desember 1946. Hvis en går ut fra at befolkningen siden er vokst jamt i de tre landsdelene, vil tallene for 1950 overalt ligge vel 3 pst. for høyt.

¹⁾ Forbruk av sprit, brennevin og vin til medisinsk og teknisk bruk m.v. er ikke tatt med. ²⁾ Østfold, Akershus, Oslo, Hedmark, Oppland, Buskerud, Vestfold, Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder samt 4 herredene i Møre. ³⁾ Rogaland, Hordaland, Bergen, Sogn og Fjordane samt Ålesund by og 24 herredene i Møre. ⁴⁾ Molde og Kristiansund by og 37 herredene i Møre og fylkene Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark.

Tabell 4. Det lovlige alkoholforbruk i de enkelte måneder i 1948 (rettede tall), 1949 og 1950.

	1950				1949				1948	
	I alt	Br.vin	Vin	Øl	I alt	Br.vin	Vin	Øl	I alt	Øl
	1000 l									
Januar	444	283	29	132	423	324	29	70	455	82
Februar	462	283	30	149	454	326	33	95	461	88
Mars	623	371	40	212	589	347	36	206	623	128
April	596	359	36	201	702	417	35	250	580	135
Mai	693	364	49	280	647	359	43	245	637	167
Juni	690	355	45	290	686	375	43	268	637	175
Juli	725	397	43	285	748	409	41	298	772	217
August	647	336	42	269	614	349	36	229	581	163
September	575	336	40	199	574	338	37	199	556	116
Oktober	444	223	36	185	535	333	35	167	557	104
November	427	225	38	164	525	326	36	163	519	102
Desember	754	443	59	252	899	611	53	235	924	171
Tilsammen	7 080	3 975	487	2 618	7 396	4 514	457	2 425	7 302	1 648

Tabell 5. Tilvirking av brennevin, sprit og øl levert fra fabrikkene 1929—1950.

År	Gjær- og sul- fittspr.	Bren- vin	Øl av skattekasse			År	Sulfitt- sprit	Gjær- sprit	Bren- vin	Øl av skattekasse		
			III ¹⁾	II ²⁾	I ³⁾					III ¹⁾	II ²⁾	I ³⁾
			Hl. à 100 pst.	1000 liter vare						Hl. à 100 pst.	1000 liter vare	
1929	3 978	29 550	9 946	39 825	1 210	1940	13 756	2 380	26 182	9 907	51 125	3 559
1930	4 358	43 050	10 109	41 124	1 244	1941	19 789	4 690	3 047	5	50 062	21 507
1931	6 461	23 032	8 366	32 516	831	1942	52 450	2 235	1 068	—	4 844	47 967
1932	6 728	25 340	8 379	33 278	874	1943	63 719	715	1 210	—	3	54 332
1933	6 816	24 540	7 551	31 427	858	1944	88 318	726	140	—	178	55 190
1934	8 114	15 465	8 122	31 115	824	1945	57 341	1 435	3 360	—	432	44 687
1935	8 341	22 106	8 622	31 630	867	1946	79 145	2 119	18 540	—	44 085	6 075
1936	7 142	24 711	10 103	33 248	971	1947	87 360	2 364	8 876	3 607	47 191	3 801
1937	6 615	30 058	11 375	35 176	1 086	1948	91 121	2 689	10 980	392	45 144	3 130
1938	11 099	31 418	12 344	34 895	1 140	1949	76 567	1 520	9 445	23 596	31 017	2 799
1939	15 533	26 694	13 625	35 858	1 235	1950	87 908	972	—	24 349	36 248	2 503

1) 4.75—7.00 volumpst. alkohol. 2) 2.50—4.75 pst. 3) Inntil 2.50 pst.

Tabell 6. Innførsel og utførsel av sprit, brennevin, vin og øl 1938, 1949 og 1950.

Innførsel ¹⁾	Innførsel			Utførsel			Innførsel			Utførsel		
	1950	1949	1938	1950	1949	1938	1950	1949	1938	1950	1949	1938
Sprit ²⁾	21 358	10 937	641 463	Råsprit ⁴⁾	2 673 443	559 700	—	—	—	—	—	—
Brennevin i alt..	1 479 615	1 018 466	1 437 857	Annen sprit ⁵⁾ ..	—	220	—	—	—	—	—	5 835
Konjak	857 816	432 229	620 296	Brennevin	52 430	63 537	—	—	—	—	—	37 659
Whisky	137 316	83 402	594 423	Vin	—	—	590	140	1 479	—	—	—
	kg	kg	kg									
Vin over 14 pst..	1 574 257	1 040 873	3 751 537	Eksportol(bokk- øl 1938)	3 877 601	962 055	18 467	—	—	—	—	—
Vin under 14 pst..	1 848 433	1 292 155	1 139 832	Bayer- og pils.-øl	5 989	21 448	139 169	—	—	—	—	—
Øl, porter m. v. .	—	—	2 224	Landsøl	370	3 133	463	—	—	—	—	—

¹⁾ Opgaver over innførsel av sprit og brennevin fra A.s Vinmonopolet, tallene for innførsel av vin, øl, mjed osv. og utførselen hentet fra «Norges handel». ²⁾ I tallene er tatt med konfiskert sprit: 1938 633 liter, 1949 735 og 1950 768 liter. All

Tabell 7. A/S Vinmonopolets salg 1924—1950.

År	Brennevin i alt	Sprit 60 (45) ¹⁾ pst.	Annet innenlandsk brennevin ²⁾	Forskåret brennevin ³⁾	Utenlandsk brennevin	Vin i alt ⁴⁾	Sterk vin	Svak og muss. vin	Norsk fruktvin ⁵⁾
1924.....	1 534 633	1 —	1 107 954	1 —	1 426 679	1 7 309 673	1 5 737 330	1 1 429 043	1 143 300
1925.....	344 800	—	37 499	—	307 301	10 029 790	8 819 727	1 096 776	113 287
1926.....	409 202	—	56 056	—	353 146	9 206 401	7 883 661	1 148 342	174 398
1927.....	4 044 632	475 655	1 590 892	901 154	1 076 931	6 265 086	5 353 034	796 894	115 158
1928.....	5 785 503	670 434	2 429 270	1 447 965	1 237 834	4 856 322	3 945 875	789 685	120 762
1929.....	6 576 513	651 189	2 924 001	1 693 206	1 308 117	4 863 506	3 787 680	847 724	228 102
1930.....	6 774 230	692 342	2 993 738	1 777 266	1 310 884	4 857 630	3 712 235	873 385	272 010
1931.....	6 272 314	686 913	2 785 772	1 655 353	1 144 276	4 621 621	3 357 040	926 261	338 320
1932.....	5 912 269	502 860	3 266 597	1 264 310	878 502	4 199 023	2 983 778	744 479	470 766
1933.....	6 034 471	431 521	3 594 973	1 243 871	764 106	3 877 686	2 798 179	771 124	308 383
1934.....	6 026 767	452 857	3 455 005	1 338 713	780 192	4 106 145	2 769 610	832 309	504 226
1935.....	6 378 910	487 534	3 557 879	1 482 289	851 208	4 302 295	3 066 355	914 509	321 431
1936.....	6 809 739	574 956	3 651 157	1 663 188	920 438	4 687 793	3 312 659	1 038 601	336 533
1937.....	7 439 410	699 127	3 843 345	1 868 453	1 028 485	5 273 645	3 685 585	1 236 096	351 964
1938.....	7 625 873	773 799	3 859 686	1 822 862	1 169 526	5 184 387	3 631 770	1 149 913	402 704
1939.....	7 842 315	724 668	3 963 855	1 474 684	1 679 108	5 093 181	3 457 019	1 235 187	400 975
1940.....	6 104 150	697 453	3 081 936	1 424 706	900 055	3 938 680	2 487 167	949 081	502 432
1941 ^{a)}	6 626 003	1 385	5 024 362	1 394 237	206 019	2 947 451	1 478 009	815 397	654 045
1942 ^{b)}	5 915 458	—	4 950 870	723 965	240 623	2 322 289	922 429	1 054 698	345 162
1943 ^{c)}	9 191 560	—	8 566 717	477 985	146 858	1 423 753	184 155	928 212	311 386
1944 ^{d)}	10 017 356	¹⁾ 1 641 477	7 908 663	365 148	102 068	723 955	55 909	338 969	329 077
1945 ^{e)}	8 508 486	¹⁾ 2 644 138	5 420 873	256 648	186 827	667 224	24 966	277 639	364 619
1946.....	14 355 506	¹⁾ 472 118	12 648 689	397 238	837 461	2 312 041	513 250	1 415 078	383 713
1947.....	13 358 972	¹⁾ 784 787	8 846 812	2 995 676	731 697	2 674 062	1 474 499	918 124	281 439
1948.....	13 185 763	¹⁾ 2 304 372	6 272 934	3 793 429	815 028	3 022 281	1 961 833	933 839	126 609
1949.....	11 393 425	¹⁾ 2 007 350	4 900 827	4 149 943	335 305	2 907 551	1 871 865	922 879	112 807
1950.....	9 977 375	¹⁾ 1 820 934	4 062 322	3 145 909	948 210	3 114 102	1 929 703	992 432	191 967

¹⁾ I årene 1944—50 var salgsstyrken 45 pst. ²⁾ Eksport av norsk brennevin er ikke tatt med. ³⁾ Utenlandsk brennevin blandet med norsk sprit. ⁴⁾ Privatimporten er regnet med. ⁵⁾ For årene 1924—38 er samlagenes salg av norsk fruktvin tatt med. A.s Vinmonopolet overtok samlagene 1. juli 1938. ^{c)} Salget av brennevin og vin var undergitt rasjonering i årene 1941—45.

Tabell 8. Forbrukernes utgifter (lovlig forbruk) til sprit, brennevin, vin og øl i 1930—1950.¹⁾

	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
I alt	161 436	143 646	137 645	131 898	133 609	139 858	152 520
Brennevin ²⁾	61 042	58 773	53 064	52 023	51 902	55 684	60 517
Vin	34 430	31 042	28 608	27 282	27 983	30 171	33 175
Øl	65 964	53 831	55 973	52 593	53 724	54 003	58 828
	1937	1938	1939	1940 ³⁾	1941 ³⁾	1942 ³⁾	1943 ³⁾
I alt	172 740	180 791	195 959	187 886	193 383	165 190	220 566
Brennevin ²⁾	68 118	72 949	80 562	71 624	74 886	71 758	130 332
Vin	38 116	39 219	42 063	41 295	37 566	36 841	26 747
Øl	66 506	68 623	73 334	74 967	80 931	56 591	63 487
	1944 ³⁾	1945 ³⁾	1946	1947	1948	1949	1950
I alt	231 570	226 568	446 814	553 423	571 105	564 313	561 327
Brennevin ²⁾	151 734	142 591	291 687	353 303	370 719	323 584	304 697
Vin	15 546	14 878	43 145	71 744	87 772	84 644	89 297
Øl	64 290	69 099	111 982	128 376	112 614	156 085	167 333

¹⁾ Se Alkoholstatistikk 1926—27, side 22—24. Brennevin og vin til medisinsk og teknisk bruk er fra 1934 ikke regnet med.
²⁾ Også 60 pst. sprit, fra og med 1944 45 pst. sprit. ³⁾ Omfatter ikke det tyske forbruk under okkupasjonen.

Tabell 9. Gjennomsnittspriser på brennevin,¹⁾ vin og øl 1930—1950.

År	Kr. pr. vareliter			Kr. pr. alkoholliter		
	Brennevin ¹⁾	Vin	Øl	Brennevin ¹⁾	Vin	Øl
1930	9.02	7.14	1.26	21.37	41.68	28.26
1931	9.36	6.74	1.29	22.14	39.85	28.18
1932	8.98	6.80	1.32	21.79	40.12	29.10
1933	8.63	7.05	1.33	21.34	41.75	29.39
1934 ²⁾	8.69	6.91	1.35	21.25	40.36	29.24
1935	8.86	7.14	1.32	21.41	42.15	29.37
1936	9.01	7.19	1.33	21.67	42.52	29.63
1937	9.30	7.32	1.40	22.23	43.58	29.93
1938	9.58	7.43	1.42	22.79	44.03	30.02
1939	10.42	8.36	1.45	24.77	50.00	30.61
1940	12.61	11.31	1.59	28.60	66.39	35.18
1941	12.13	13.43	1.49	29.90	82.66	56.63
1942	14.28	18.46	1.72	36.11	122.82	184.52
1943	14.92	22.99	1.89	36.99	175.24	197.41
1944	16.06	27.29	1.87	38.68	186.46	205.03
1945	17.70	25.38	1.81	41.65	172.36	128.99
1946	20.53	19.11	2.24	51.67	144.28	71.28
1947	26.71	27.40	2.38	68.80	176.23	67.50
1948	28.43	29.51	2.33	71.62	183.59	68.33
1949	28.72	29.67	2.77	71.73	185.19	64.36
1950	31.07	29.25	³⁾ 2.83	76.66	183.57	63.92

¹⁾ Også 60 pst. sprit, og fra og med 1944 45 pst. sprit. ²⁾ Brennevin og vin til medisinsk og teknisk bruk er fra 1934 ikke regnet med. ³⁾ Norsk ol av sk.kl. I kom i 1938 forbrukeren på kr. 1.14, i 1939 på 1.15, i 1949 på 1.81 og i 1950 på kr. 1.82. For kl. II var tallene kr. 1.33, 1.35, 2.40 og 2.51. For kl. III var de 1.71, 1.73, 3.39 og 3.50.

Tabell 10. Statens alkoholinntekter 1939 og 1948—50.

(Beregningen bygger på omsatte mengder, unntatt for øl, hvor den gjelder det som ble levert fra bryggerier + innførsel - utførsel i året.)

	1950 ¹⁾	1949	1948	1939
	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
1. Tilvirkingsavgift av brennevin	19 837	22 985	25 557	13 149
2. Fruktvinsavgift	106	73	92	193
3. Toll av brennevin	4 363	3 558	4 874	5 940
4. Toll av vin	1 579	1 493	1 485	2 488
5. Brennevinsomsetningsavgift (25 pst.)	36 646	41 025	46 934	20 314
6. Avgift av sprit til medisinsk bruk	63	62	60	9
7. Alminnelig omsetningsavgift	17 799	19 343	21 536	1 030
8. Skjenkeavgift av brennevin og vin	—	—	5 298	3 376
9. Krise(krigs)tilleggsavgift	188 086	188 063	212 066	—
10. Overskott av A/S Vinmonopolets drift	34 000	30 000	23 500	23 500
11. Statsskatt og alderstrygd (A/S Vinmonopolet). .	24 400	29 623	30 781	6 857
12. Avgift etter rusdrikkeklovens ²⁾ § 33	10 700	13 279	16 639	3 894
13. Avgift av bevilling til salg ³⁾ og skjenking	871	799	774	633
A. I alt av sprit, brennevin, vin og fruktvin	338 450	350 303	389 596	81 383
1. Tilvirkingsavgift av øl	33 327	32 320	23 590	17 083
2. Toll av øl	—	—	1	2
3. Alminnelig omsetningsavgift	8 224	8 025	5 812	492
4. Skjenkeavgift	10 032	8 543	6 042	1 971
5. Krise(krigs)tilleggsavgift ⁴⁾	35 975	32 250	24 489	—
B. I alt av øl	87 558	81 138	59 934	19 548
C. Hovedsum (A+B)	426 008	431 441	449 530	100 931
Dessuten Finnmarksavgift	17	20	21	12

¹⁾ Foreløpige tall. ²⁾ Skal delvis anvendes til helseformål i kommunene, etter Stortingets nærmere bestemmelser. ³⁾ Under A. 13 er også med avgifter av øl. Dessuten hadde A.s Vinmonopolet litt omsetning av øl (se A. 10 og 11). ⁴⁾ Innbetal i statskassen fra midten av februar til midten av februar neste år.

Tabell 11. Statens alkoholinntekter¹⁾ 1930—1950. (1 000 kr.)

	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
I alt	69 131	65 151	64 846	62 266	62 962	66 092	74 307
Sprit, brennevin og vin ²⁾ .	52 960	51 699	50 206	47 765	48 240	51 079	57 803
Øl	16 171	13 452	14 640	14 501	14 722	15 013	16 504
	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943
I alt	84 614	90 616	100 931	108 276	124 333	125 315	173 700
Sprit, brennevin og vin...	66 651	72 159	81 383	76 924 ²⁾	82 427 ²⁾	86 875 ²⁾	128 100
Øl	17 963	18 457	19 548	31 352	41 906	38 440	45 600
	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950
I alt	200 179	180 168	346 292	452 545	449 530	431 441	426 008
Sprit, brennevin og vin...	154 140	142 181	284 597	382 258	389 596	350 303	338 450
Øl	46 039	37 987	61 695	70 287	59 934	81 138	87 558

Anm. Avgift til «Prisdirektorates olfond» er ikke tatt med. Fondet ble opprettet i juni 1941, og avgiftsplikten opphevd fra 1. januar 1946. På fondet ble det i alt innbetalt 6 389 777 kr. Etter forlik med bryggeriene ble i 1946 1 743 886 kr. refundert til disse. 4 642 320 kr. ble 5. mai 1946 fort over til det alminnelige prisreguleringsfond.

¹⁾ Se notene til og ann. i overskriften til tabell 10. ²⁾ Avgift til «Hjelpefond for Næringslivet» tatt med. 1941—1943: 253, 217 og 213 tusen kroner.

Tabell 12. Straffelte¹⁾ for de forskjellige slags rusdrikklovforseelser
1930—1950.

År	Hjemme- brenning	Smugling m. v. ²⁾	Ulovlig kjøp, salg m. v. av:			Ulovlig skjenking utdeling m. v. L. § 62	Ulovlig drikkeleg § 65	Ulovlig forbering av nedbrakt br.vin § 66	Ulovlig fort. i for- eninger o. l. av sprit og br.vin	Resepmålsbruk (brennevinss- recepter)	Ulovlig renatu- rering ell. drik- king av denat. sprit	Ulovlig salg av denat. sprit	Ulovlig besittelse av denat. sprit	
			Sprit, br.vin	Essen- ser	Vin, øl, sats									
Riket:														
1930	1 174	376	1 348	—	—	298	—	148	10	12	432	33	—	
1931	1 260	274	1 256	—	—	299	—	164	31	12	503	20	—	
1932	1 795	290	1 541	—	—	264	—	149	3	11	596	73	—	
1933	1 854	315	1 691	—	—	329	—	122	16	12	912	74	—	
1934	1 847	266	1 720	—	—	377 ³⁾	23	130	19	32	888	65	—	
1935	1 558	225	1 400	—	—	316	240	238	25	26	977	145	—	
1936	1 451	274	1 084	—	—	301	224	240	15	22	860	86	—	
1937	1 271	263	1 048	—	—	299	353	303	15	17	638	70	—	
1938	1 135	234	914	—	—	348	513	282	37	36	783	58	—	
1939	1 161	255	880	—	—	316	611 ³⁾	209	303	46	39	768	71	—
1940	378	56	374	—	—	188	205	115	206	21	13	544	43	—
1941	162	53	201	—	—	68	90	63	188	10	25	596	42	—
1942	343	41	300	—	—	47	89	39	204	7	12	1 428	122	—
1943	380	25	539	—	—	47	111	122	515	8	14	1 922	188	—
1944	275	6	382	—	—	47	63	185	339	6	17	2 445	237	—
1945	161	9	222	—	—	9	51	97	250	7	10	1 663	227	—
1946	267	55	678	—	—	41	36	111	243	20	4	677	91 ³⁾	87
1947	226	136	1 019	—	—	52	66	163	219	6	15	474	53	31
1948	128	181	1 015	—	—	71	85	355	169	1	2	452	43	15
1949	103	143	891	—	—	75	123	607	87	3	4	422	24	14
1950	131	147	620 ³⁾	26	—	85	125	543	116	2	3	477	12	13
Bygder:														
1938	1 060	63	531	—	—	190	416	—	159	37	29	256	21	—
1939	1 094	67	500	—	—	184	526 ³⁾	47	150	41	25	297	26	—
1941	136	26	80	—	—	42	71	8	90	9	3	102	9	—
1942	260	13	105	—	—	24	65	5	58	2	8	264	13	—
1943	251	14	198	—	—	23	93	35	182	2	6	375	32	—
1944	164	1	153	—	—	28	46	50	74	—	6	336	36	—
1945	85	1	77	—	—	2	42	25	37	—	6	212	42	—
1946	175	22	148	—	—	24	15	43	62	8	—	156	37 ³⁾	26
1947	165	50	241	—	—	36	37	14	56	1	12	160	26	4
1948	89	69	290	—	—	38	51	29	57	—	1	176	19	2
1949	70	39	185	—	—	59	96	38	23	—	2	142	7	5
1950	78	18	99 ³⁾	19	—	59	86	42	45	2	2	171	1	3
Byer:														
1938	75	171	383	—	—	158	97	—	123	7	527	37	—	—
1939	67	188	380	—	—	132	85 ³⁾	162	153	5	14	471	45	—
1941	26	27	121	—	—	26	19	55	98	1	22	494	33	—
1942	83	28	195	—	—	23	24	34	146	5	4	1 164	109	—
1943	129	11	341	—	—	24	18	87	333	6	8	1 547	156	—
1944	111	5	229	—	—	19	17	135	265	6	11	2 109	201	—
1945	76	8	145	—	—	7	9	72	213	7	4	1 451	185	—
1946	92	33	530	—	—	17	21	68	181	12	4	521	54 ³⁾	61
1947	61	86	778	—	—	16	29	149	163	5	3	314	27	27
1948	39	112	725	—	—	33	34	326	112	1	1	276	24	13
1949	33	104	706	—	—	16	27	569	64	3	2	280	17	9
1950	53	129	521 ³⁾	7	—	26	39	501	71	—	1	306	11	10

¹⁾ Straffelte for flere slags forseelser samtidig er oppført under hver av overtredelsene. ²⁾ Ulovlig innførsel av sprit og brennevin, straffbar forberedelse av ulovlig innførsel, ulovlig sjøtransport, utlossing m. v. av sprit og brennevin (l. §§ 47—52).³⁾ Oppgave mangler for tidligere år.

Tabell 13. Straffelte for ulovlig omgang med denaturert sprit og ulovlig kjøp, salg m. v. av sprit og brennevin i de større landsdeler og fylkene 1938—39 og 1948—50.

(Straffelte for flere overtredelser samtidig er ført opp under hver av vedkommende overtredelser.)

	Ulovlig omgang med denat. sprit										Ulovlig kjøp, salg m. v. av sprit og brennevin									
	1950		1949		1948		1939		1938		1950		1949		1948		1939		1938	
	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer
I. Riket	175	327	154	306	197	313	323	516	277	564	99	521	185	706	290	725	500	380	531	383
	502		460		510		839		841		620		891		1 015		880		914	
II. Større landsdeler.																				
Egnen om Oslofj. ¹⁾ .	49	143	55	175	96	176	120	124	105	189	26	280	48	320	83	371	252	140	313	127
Opplandene ²⁾	38	5	47	4	21	—	51	5	27	20	19	—	52	3	49	3	81	—	87	—
Telemark	9	17	5	12	10	24	19	63	41	34	3	1	10	10	4	30	35	2	15	2
Sørvest-Norge ³⁾ ..	32	55	17	45	23	56	59	149	47	121	26	131	28	134	63	139	23	146	23	151
Møre-Tr.lag	21	85	19	59	30	47	28	126	26	153	14	73	28	212	40	116	61	60	56	60
Nord-Norge ⁴⁾	26	22	11	11	17	10	46	49	31	47	11	36	19	27	51	66	48	32	37	43
III. Fylker.																				
Østfold	17	66	28	28	48	28	1 ⁵ 112 ⁵⁾	34 ⁵⁾	81 ⁵⁾	37	7	64	19	65	26	118 ¹ 1 ⁵ 162 ⁵⁾	61 ⁵⁾ 211 ⁵⁾	58		
Akershus	28	—	19	—	36	2	—	—	—	—	6	—	21	—	32	1 ¹	—			
Vestfold	2	7	5	21	5	11	1	13	12	16	—	13	5	26	1	21	22	17	18	11
Oslo	—	70	—	124	—	128	—	68	—	121	—	201	—	227	—	211	—	52	—	51
Buskerud	2	—	3	2	7	7	7	9	12	15	13	2	3	2	24	20	68	10	84	7
Hedmark	20	2	35	4	10	—	37	2	10	5	17	—	41	2	47	3	58	—	60	—
Oppland	18	3	12	—	11	—	14	3	17	15	2	—	11	1	2	—	23	—	27	—
Telemark	9	17	5	12	10	24	19	63	41	34	3	1	10	10	4	30	35	2	15	2
Aust-Agder	3	3	2	5	3	3	4	2	4	4	—	—	1	11	3	12	1	1	—	2
Vest-Agder	7	14	4	5	7	21	16	9	15	7	3	19	—	14	1	21	2	15	—	22
Rogaland	15	27	8	24	8	17	10	125	18	100	7	84	19	69	38	55	13	98	10	88
Hordaland	7	—	—	—	—	—	23	—	10	—	9	—	5	—	13	—	4	—	6	—
Bergen	—	5	—	11	—	15	—	11	—	10	—	28	—	40	—	50	—	32	—	37
Sogn og Fjordane	—	6	3	—	5	—	6 ⁶⁾	2	—	—	7	—	3	—	8	1	3	—	7	2
Møre og Romsdal	5	25	3	17	1	19	—	31	—	30	10	31	5	76	13	42	25	—	10	43
Sør-Trøndelag ..	8	54	5	37	23	24 ⁵⁾	28	92 ⁵⁾	26	121	2	42	12	125	6	69 ⁵⁾	61	27 ⁵⁾	56	43
Nord-Trøndelag ..	8	6	11	5	6	4	—	3	—	2	2	—	11	11	21	5	8	—	7	7
Nordland	2	1	7	1	6	2	—	11	10	3	5	12	4	4	28	12	3	9	5	14
Troms	11	3	—	8	2	4	6	25	6	20	3	19	7	18	10	41	8	13	3	22
Finnmark	13	18	4	2	9	4	40	13	15	24	3	5	8	5	13	13	37	10	29	7

¹⁾ Fylkene Østfold, Akershus, Oslo, Buskerud og Vestfold. ²⁾ Fylkene Hedmark og Oppland. ³⁾ Fylkene langs kysten fra Aust-Agder til Sogn og Fjordane. ⁴⁾ De tre nordligste fylker ⁵⁾ På grunn av statspolitets virksomhet kan en ikke gi særskilte tall for disse fylkene. ⁶⁾ Rettet.

Tabell 14. Straffelte for ulovlig fortæringer av medbrakt sprit og brennevin og hjemmebrenning
i de større landsdeler og fylkene i 1938-39 og 1948-50.

(Straffelte for flere overtredelser samtidig er ført opp under hver av vedkommende overtredelser.)

	Ulovlig fortæring av medbrakt sprit og brennevin										Hjemmebrenning									
	1950		1949		1948		1939		1938		1950		1949		1948		1939		1938	
	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer
I. Riket	45	71	23	64	57	112	150	153	159	123	78	53	70	33	89	39	1 094	67	1 060	75
	116		87		169		303		282		131		103		128		1 161		1 135	
II. Større landsdeler.																				
Egnen om Oslofj. ¹⁾	5	22	-	37	12	32	72	37	67	23	14	38	22	17	10	31	408	3	479	2
Opplandene ²⁾	19	1	7	3	15	9	30	-	30	-	16	4	7	-	19	-	286	-	235	-
Telemark	5	5	-	-	4	12	3	7	6	4	5	1	3	-	7	-	63	9	58	8
Sørvest-Norge ³⁾	9	26	6	9	11	33	11	33	7	26	7	-	1	3	4	-	19	28	16	18
Møre-Tr.lag	4	16	3	12	7	12	7	22	11	32	9	8	11	7	9	-	155	22	150	44
Nord-Norge ⁴⁾	3	1	7	3	8	14	27	54	38	38	27	2	26	6	40	8	163	5	122	3
III. Fylker.																				
Østfold	-	13	-	3	-	8	5)	51	5)	16	5)	36	5)	10	-	1	-	5	204	5)
Akershus	5	-	-	-	10	2	15	14	11	29	13	-	-	14	-	15	-	52	-	274
Vestfold	-	5	-	13	2	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	29	-	1
Oslo	-	4	-	21	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	152	1	158
Buskerud	-	-	-	-	-	-	-	7	10	2	-	-	-	-	1	7	-	4	2	1
Hedmark	15	1	3	1	12	2	13	-	22	-	15	2	4	-	15	-	235	-	176	-
Oppland	4	-	4	2	3	7	17	-	8	-	1	2	3	-	4	-	51	-	59	-
Telemark	5	5	-	-	4	12	3	7	6	4	5	1	3	-	7	-	63	9	58	8
Aust-Agder	-	-	-	-	-	4	-	5	-	1	-	-	-	-	-	-	3	-	2	-
Vest-Agder	-	18	-	3	-	12	-	16	3	12	-	-	-	-	-	-	3	-	3	-
Rogaland	5	6	-	6	1	14	7	6	-	11	4	-	-	-	-	-	13	28	6	18
Hordaland	-	-	1	-	3	-	4	-	3	-	3	-	-	1	-	2	-	-	5	-
Bergen	-	2	-	-	-	3	-	6	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sogn og Fjordane	4	-	5	-	7	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-
Møre og Romsdal.	-	13	-	12	-	9	5)	18	5)	11	2	4	5	-	5	-	10	7	150	6
Sør-Trøndelag	4	2	3	-	7	3	5)	7	4	5)	11	2	4	2	6	3	155	7	150	33
Nord-Trøndelag	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	4	1	1	-	5	-	5	-
Nordland	-	-	1	2	3	4	8	7	6	11	16	1	22	2	26	6	78	2	52	-
Troms	-	1	1	1	-	8	11	31	14	17	7	-	-	2	2	-	55	-	24	1
Finnmark	3	-	5	-	5	2	8	16	18	10	4	1	4	4	12	2	30	3	46	2

¹⁾ Fylkene Østfold, Akershus, Oslo, Buskerud og Vestfold. ²⁾ Fylkene Hedmark og Oppland. ³⁾ Fylkene langs kysten fra Aust-Agder til Sogn og Fjordane. ⁴⁾ De tre nordligste fylkene. ⁵⁾ På grunn av statspolitiets virksomhet kan en ikke gi særskilte tall for disse fylkene.

**Tabell 15. Straffelte for ulovlige drikkelag og ulovlig innførsel i de større landsdeler og fylkene
1938—39 og 1948—50.**

	Ulovlige drikkelag								Ulovlig innførsel									
	1950		1949		1948		1939		1950		1949		1948		1939		1938	
	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer	Byg- der	Byer
I. Riket	42	501	38	569	29	326	47	162	18	129	39	104	69	112	67	188	63	171
II. Større landsdeler.	543	607	355	209	147	143	181	255	234									
Egnen om Oslofj. ¹⁾	9	404	16	426	—	154	18	85	1	47	3	15	—	31	43	48	24	48
Opplandene ²⁾	7	—	3	—	6	6	2	—	—	—	9	—	38	—	—	—	—	—
Telemark	—	12	4	5	2	17	4	14	2	1	—	1	6	9	3	5	1	2
Sørvest-Norge ³⁾	18	47	13	79	13	100	15	39	9	57	11	57	6	42	9	60	11	40
Møre-Trøndelag	4	30	—	52	—	33	—	18	—	1	—	3	13	3	2	14	10	7
Nord-Norge ⁴⁾	4	8	2	7	8	16	8	6	6	23	16	28	6	27	10	61	17	74
III. Fylker.*	6	47	11	67	—	37	4	34	—	3	—	—	—	1	—	7	7	—
Østfold	3	—	5	—	—	—	12	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Akershus	—	16	—	23	—	7	1	14	—	1	1	2	—	6	29	8	12	12
Vestfold	—	341	— ⁵⁾	336	— ⁵⁾	110	—	26	—	43	—	13	—	24	—	28	—	30
Buskerud	—	—	—	—	—	—	1	11	—	—	—	—	—	—	14	5	5	6
Hedmark	7	—	3	—	6	4	2	—	—	—	9	—	38	—	—	—	—	—
Oppland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Telemark	—	12	4	5	2	17	4	14	2	1	—	1	6	9	3	5	1	2
Aust-Agder	—	7	—	27	—	18	2	6	—	4	2	—	—	2	—	—	—	—
Vest-Agder	—	8	—	5	—	—	5	9	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—
Rogaland	14	17	—	38	2	78	—	17	1	17	2	17	—	23	—	30	3	21
Hordaland	3	—	6	—	11	—	8	—	8	—	5	—	6	—	7	—	6	—
Bergen	—	12	—	9	—	4	—	7	—	36	—	38	—	17	—	27	—	19
Sogn og Fjordane	1	3	7	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	2	1	2	—
Møre og Romsdal	4	4	—	1	—	11	—	17	—	1	—	3	6	3	—	8	8	4
Sør-Trøndelag	—	26	—	51	—	22	—	1	—	—	—	—	—	—	1	6	—	3
Nord-Trøndelag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	1	—	2	—
Nordland	3	1	2	2	—	6	3	1	6	16	8	21	4	26	3	5	3	7
Troms	—	7	—	5	—	10	3	4	—	6	4	7	—	1	1	51	1	62
Finnmark	1	—	—	—	8	—	2	1	—	1	4	—	2	—	6	5	13	5

¹⁾ Fylkene Østfold, Akershus, Oslo, Buskerud og Vestfold. ²⁾ Fylkene Hedmark og Oppland. ³⁾ Fylkene langs kysten fra Aust-Agder til Sogn og Fjordane. ⁴⁾ De tre nordligste fylkene. ⁵⁾ Oppgaven fullstendigere enn tidligere år (se alkoholstatistikk 1947—48, side 9.)

Tabell 16. Drukkenskaps-

Nr.	Byer	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
I	Alle byer.....	2 393	2 591	2 893	2 827	3 033	2 946	3 172	2 859	2 948	2 745	2 433	2 689
II	Byer utenfor Oslo ...	1 290	1 529	1 590	1 591	1 759	1 542	1 777	1 572	1 652	1 555	1 365	1 541
III	Byer med lovlig brennevinsomsetning ...	2 103	2 193	2 508	2 470	2 635	2 596	2 761	2 483	2 570	2 360	2 092	2 307
IV	do. utenfor Oslo ...	1 000	1 131	1 205	1 234	1 361	1 192	1 366	1 196	1 274	1 170	1 024	1 159
	Oslo	1 103	1 062	1 303	1 236	1 274	1 404	1 395	1 287	1 296	1 190	1 068	1 148
	Fredrikstad	54	81	83	85	59	60	51	59	93	73	57	48
	Moss	28	42	18	39	40	46	37	33	36	31	33	46
	Hamar	24	15	13	41	33	10	28	25	23	39	20	13
	Gjøvik	11	12	18	18	14	14	19	11	17	22	8	7
	Lillehammer.....	18	15	18	23	10	17	17	23	23	19	12	19
	Drammen	48	35	65	68	66	52	78	67	66	42	51	54
	Kongsberg	6	39	8	17	23	20	23	24	35	27	13	24
	Sandefjord	22	21	25	29	51	29	35	29	32	39	20	15
	Horten	15	22	19	15	22	22	32	34	45	27	30	29
	Tønsberg.....	40	24	29	76	79	65	87	76	60	49	43	35
	Larvik	18	9	23	26	39	33	22	34	21	9	16	15
	Arendal	35	44	43	53	64	39	58	54	56	55	28	52
	Kristiansand	63	82	84	83	87	66	109	56	70	60	59	81
	Stavanger	109	112	131	136	143	125	187	121	132	146	128	112
	Bergen	301	322	381	273	341	295	301	291	311	306	306	277
	Trondheim	140	158	150	185	153	165	167	138	150	146	121	202
	Bodø	11	13	9	6	9	13	8	8	8	10	14	20
	Narvik	24	42	30	37	59	56	62	71	43	35	38	56
	Tromsø	33	43	58	24	69	65	45	42	53	35	27	54
V	Byer uten lovlig brennevinsomsetning ...	290	398	385	357	398	350	411	376	378	385	341	382
	Halden	7	12	15	19	29	21	21	20	21	27	28	25
	Sarpsborg	19	27	28	24	26	32	25	41	31	29	16	28
	Søn	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
	Hvitsten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Drøbak	2	3	1	2	5	8	5	9	6	1	6	—
	Kongsvinger.....	2	6	7	2	5	1	1	7	6	9	8	6

¹⁾ Beregnet etter den hjemmehørende middelfolkemengde i 1949. ²⁾ Etter oppstelling av Byrået.

Anm. Beregningen av promilletallene for årene 1946—1948 i N. O. S. X. 145 og X. 192 er utført på grunnlag av de foreløpige tall fra tellingen i 1946.

forseelser i de enkelte byer 1949.

Til- sammen 1949	Av dette:							Pr. 1000 innb. hjemmeh. folkemengde 3/12 1946				Nr.	
	Arresta- sjoner	Andre forseelser	Begått av:					Drukken- skaps- forseelser i alt	Forseeler he- gått av innen- bysboende	Forseeler he- gått av uten- bysboende	Arrestasjoner		
			Innen- bys- boende	Utenbys- boende	Menn	Kvin- ner							
33 529	30 717	2 812	21 892	11 637	32 064	1 465	1) 32.2	1) 21.0	1) 11.2	1) 29.8	I		
18 763	17 134	1 629	9 455	9 308	18 216	547	1) 30.8	1) 15.5	1) 15.3	1) 28.1	II		
29 078	27 070	2 008	19 700	9 378	27 689	1 389	35.2	23.8	11.4	32.7	III		
14 312	13 487	825	7 263	7 049	13 841	471	35.0	17.7	17.2	32.9	IV		
14 766	13 583	2) 1 183	12 437	2 329	13 848	918	1) 34.2	1) 28.8	1) 5.4	1) 31.4			
803	785	18	329	474	785	18	55.9	22.9	33.0	54.6			
429	423	6	407	22	422	7	24.6	23.4	1.3	24.3			
284	242	42	105	179	282	2	27.9	10.3	17.6	23.8			
171	122	49	93	78	171	—	29.9	16.3	13.6	21.2			
214	214	—	59	155	213	1	32.6	9.0	23.6	32.6			
692	691	1	204	488	675	17	25.6	7.6	18.1	25.6			
259	249	10	117	142	250	9	33.0	14.9	18.1	31.7			
347	331	16	108	239	340	7	55.1	17.1	37.9	52.5			
312	308	4	167	145	309	3	28.5	15.2	13.2	28.1			
663	636	27	252	411	645	18	55.8	21.2	34.6	53.5			
265	220	45	154	111	256	9	27.0	15.7	11.3	22.4			
581	555	26	124	457	573	8	50.2	10.7	39.5	48.0			
900	894	6	498	402	880	20	37.0	20.5	16.5	36.7			
1 582	1 416	166	997	585	1 515	67	31.4	19.8	11.6	28.1			
3 705	3 560	145	2 184	1 521	3 505	200	33.6	19.8	13.8	32.2			
1 875	1 814	61	1 116	759	1 806	69	32.8	19.5	13.3	31.8			
129	93	36	39	90	124	5	20.3	6.1	14.2	14.7			
553	509	44	134	419	548	5	53.8	13.0	40.8	49.5			
548	425	123	176	372	542	6	49.9	16.0	33.8	38.7			
4 451	3 647	804	2 192	2 259	4 375	76	23.7	11.7	12.0	19.4	V		
245	220	25	107	138	242	3	26.0	11.4	14.7	23.4			
326	255	71	239	87	322	4	25.2	18.5	6.7	19.7			
2	1	1	2	—	2	—	3.6	3.6	—	1.8			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
48	40	8	8	40	47	1	23.6	3.9	19.7	19.7			
60	60	—	5	55	58	2	28.8	2.4	26.4	28.8			

Tabell 16 (forts.). Drukkenskaps-

Nr.	Byer	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
V (forts.)	Hønefoss	3	10	9	9	10	9	13	9	10	6	5	8
	Holmsbu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Svelvik	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—
	Holmestrand	6	4	5	6	8	7	3	6	13	6	6	9
	Asgårdstrand	—	—	—	—	1	3	2	2	1	2	1	2
	Stavern	—	—	—	—	1	—	9	1	1	—	—	—
	Kragerø	5	6	7	—	7	6	10	3	7	9	9	7
	Langesund	—	2	1	—	1	2	1	—	—	—	—	—
	Stathelle	—	1	3	2	—	—	—	3	1	—	—	—
	Brevik	2	3	—	2	1	—	—	1	—	1	2	—
	Porsgrunn	14	31	37	34	53	25	36	48	36	26	28	24
	Skien	55	49	39	26	36	27	62	25	25	36	26	30
	Notodden	7	17	14	24	23	15	11	37	13	19	22	16
	Risør	2	2	5	2	—	4	2	1	2	—	1	1
	Tvedstrand	—	—	10	9	—	2	16	2	3	—	1	1
	Grimstad	3	6	20	1	7	3	4	4	6	3	9	9
	Lillesand	1	—	2	3	4	—	1	—	1	1	1	1
	Mandal	9	10	4	18	8	16	31	11	4	9	12	15
	Farsund	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1
	Flekkefjord	6	1	3	11	1	3	—	2	2	3	—	—
	Egersund	1	7	19	7	4	3	8	6	6	7	4	2
	Sandnes	15	14	13	11	13	13	17	11	15	14	10	25
	Skudeneshavn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
	Kopervik	3	5	—	2	1	3	3	—	—	—	1	—
	Haugesund	33	36	47	33	26	45	34	28	44	33	24	38
	Florø	1	6	8	1	2	—	—	—	1	1	—	1
	Ålesund	32	57	29	29	38	23	18	25	42	44	36	36
	Molde	2	6	5	8	4	6	1	4	4	8	5	3
	Kristiansund	9	38	16	24	26	24	13	13	20	34	32	35
	Levanger	5	—	4	9	2	—	1	—	—	1	—	3
	Steinkjer	1	6	5	11	9	2	6	5	6	8	11	19
	Namsos	1	2	1	1	3	1	1	10	3	3	—	1
	Brønnøysund	1	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—
	Mosjøen	3	1	—	3	2	3	—	2	—	6	—	7
	Mo	9	7	8	4	—	3	1	2	8	1	3	—
	Svolvær	7	2	6	3	10	5	4	7	2	2	3	4
	Harstad	12	16	9	8	10	22	26	23	22	21	16	13
	Hammerfest	5	4	5	5	12	5	8	5	10	3	5	6
	Vadsø	2	—	—	2	—	3	1	—	1	2	—	1
	Vardø	3	1	—	2	9	4	14	1	3	10	7	4

forseelser i de enkelte byer 1949.

Til- sammen 1949	Av dette:						Pr. 1000 innb. hjemmeh. folkemengde 3/12 1946				Nr.
	Arresta- sjoner	Andre forseelser	Begått av:				Drukken- skaps- forseelser i alt	Forseiser be- gått av innen- bysboende	Forseiser be- gått av uten- bysboende		
			Innen- bys- boende	Utenbys- boende	Menn	Kvin- ner					
101	87	14	12	89	101	-	28.4	3.4	25.0	24.5	V (forts.)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4	3	1	2	2	4	-	3.5	1.8	1.8	2.7	
79	65	14	18	61	78	1	36.0	8.2	27.8	29.6	
14	11	3	4	10	14	-	26.8	7.7	19.2	21.1	
12	8	4	2	10	12	-	10.7	1.8	8.9	7.1	
76	50	26	49	27	76	-	18.9	12.2	6.7	12.5	
7	7	-	2	5	6	1	3.4	1.0	2.4	3.4	
10	10	-	4	6	9	1	13.9	5.6	8.3	13.9	
12	9	3	4	8	12	-	5.6	1.9	3.7	4.2	
392	392	-	103	289	374	18	43.5	11.4	32.1	43.5	
436	412	24	162	274	421	15	29.1	10.8	18.3	27.5	
218	139	79	169	49	218	-	36.0	27.9	8.1	22.9	
22	15	7	12	10	22	-	8.1	4.4	3.7	5.5	
44	29	15	2	42	43	1	42.4	1.9	40.5	27.9	
75	63	12	13	62	71	4	32.1	5.6	26.5	27.0	
15	6	9	2	13	15	-	13.8	1.9	11.9	5.5	
147	105	42	81	66	146	1	36.8	20.3	16.5	26.3	
4	1	3	3	1	4	-	2.2	1.6	0.5	0.5	
32	17	15	14	18	32	-	11.6	5.1	6.5	6.2	
74	30	44	15	59	72	2	21.6	4.4	17.3	8.8	
171	168	3	43	128	170	1	40.9	10.3	30.6	40.2	
2	-	2	2	-	2	-	1.5	1.5	-	-	
18	18	-	10	8	18	-	10.5	5.8	4.7	10.5	
421	395	26	310	111	412	9	22.9	16.8	6.0	21.5	
21	12	9	9	12	21	-	13.2	7.6	5.7	7.6	
409	347	62	276	133	400	9	22.5	15.2	7.3	19.1	
56	28	28	14	42	56	-	14.8	3.7	11.1	7.4	
284	223	61	188	96	283	1	21.6	14.3	7.3	17.0	
25	12	13	7	18	25	-	14.9	4.2	10.7	7.2	
89	55	34	36	53	89	-	31.7	12.8	18.9	19.6	
27	11	16	14	13	27	-	6.7	3.5	3.2	2.7	
4	2	2	3	1	4	-	3.0	2.2	0.7	1.5	
27	2	25	16	11	27	-	8.6	5.1	3.5	0.6	
46	26	20	35	11	46	-	16.9	12.8	4.0	9.5	
55	55	-	22	33	55	-	16.7	6.7	10.0	16.7	
198	153	45	77	121	197	1	48.5	18.8	29.6	37.5	
73	65	8	40	33	72	1	20.6	11.3	9.3	18.4	
12	7	5	6	6	12	-	5.7	2.8	2.8	3.3	
58	33	25	50	8	58	-	18.7	16.1	2.6	10.6	

Tabell 17. Drukkenskaps-

Nr.	Byer	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
I	Alle byer.....	2 040	2 141	2 742	2 575	2 639	2 422	2 780	2 626	2 549	2 098	1 828	2 034
II	Byer utenfor Oslo ...	1 206	1 281	1 568	1 545	1 548	1 410	1 574	1 467	1 461	1 185	1 038	1 182
III	Byer med lovlig brennevinsomsetning ...	1 757	1 824	2 342	2 202	2 272	2 140	2 384	2 279	2 174	1 768	1 596	1 727
IV	do. utenfor Oslo ...	923	964	1 168	1 172	1 181	1 128	1 178	1 120	1 086	855	806	875
	Oslo ²⁾	834	860	1 174	1 030	1 091	1 012	1 206	1 159	1 088	913	790	852
	Fredrikstad	44	48	60	55	63	80	77	55	57	50	39	71
	Moss	34	26	36	37	40	54	38	25	55	33	22	31
	Hamar	12	13	10	33	15	13	24	31	25	18	10	15
	Gjøvik	6	5	12	8	6	15	9	10	8	12	7	7
	Lillehammer.....	9	10	15	16	5	19	17	17	9	10	9	28
	Drammen	45	59	56	82	75	77	71	60	89	69	62	51
	Kongsberg	10	29	3	7	20	16	14	23	20	16	7	9
	Sandefjord	10	22	22	29	27	26	25	19	24	16	18	12
	Horten	18	23	18	31	32	14	28	28	48	25	19	13
	Tønsberg	36	36	55	47	78	78	91	67	49	44	31	31
	Larvik	12	22	21	19	11	12	19	24	13	34	17	9
	Arendal	25	46	48	37	41	37	53	43	34	38	22	22
	Kristiansand	77	45	81	70	72	81	65	53	65	47	34	55
	Stavanger	124	113	149	154	136	128	157	171	103	93	102	92
	Bergen	244	271	324	258	290	251	241	244	233	173	227	246
	Trondheim	132	118	159	183	179	132	134	155	164	107	123	127
	Bodø	12	8	11	10	15	8	13	11	6	5	5	9
	Narvik	40	36	54	62	46	52	53	52	45	39	22	14
	Tromsø	33	34	34	34	30	35	49	32	39	26	30	33
V	Byer uten lovlig brennevinsomsetning ...	283	317	400	373	367	282	396	347	375	330	232	307
	Halden	12	8	19	27	20	14	25	29	20	14	10	21
	Sarpsborg	17	23	23	23	42	12	31	38	52	51	25	29
	Son	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Hvitsten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Drebak	2	1	1	5	6	—	10	4	1	4	1	2
	Kongsvinger.....	—	9	4	10	12	4	1	7	—	9	3	2

¹⁾ Beregnet etter den hjemmehørende middelfolkemengde i 1950. ²⁾ Etter oppstelling av Byrået.

forseelser i de enkelte byer 1950.

Til- sammen 1950	Av dette:							Pr. 1000 innb. hjemmeh. folkemengde 3/12 1946				Nr.
	Arresta- sjoner	Andre forseelser	Begått av:					Drukkskaps- forseelser i alt	Forseelser be- gått av innen- byboende	Forseelser be- gått av uten- byboende	Arrestasjoner	
			Innen- bys- boende	Utenbys- boende	Menn	Kvin- ner						
28 474	26 710	1 764	18 170	10 304	27 275	1 199 ¹⁾	27.1 ¹⁾	17.3 ¹⁾	9.8 ¹⁾	25.4	I	
16 465	15 092	1 373	8 191	8 274	15 992	473 ¹⁾	26.7 ¹⁾	13.3 ¹⁾	13.4 ¹⁾	24.5	II	
24 465	23 430	1 035	16 090	8 375	23 350	1 115	29.6	19.5	10.1	28.3	III	
12 456	11 812	644	6 111	6 345	12 067	389	30.4	14.9	15.5	28.8	IV	
12 009	11 618 ²⁾	391	9 979	2 030	11 283	726 ¹⁾	27.6 ¹⁾	22.9 ¹⁾	4.7 ¹⁾	26.7		
699	635	64	297	402	689	10	48.6	20.0	28.0	44.2		
431	388	43	314	117	422	9	24.7	18.0	6.7	22.3		
219	182	37	82	137	218	1	21.5	8.1	13.5	17.9		
105	88	17	49	56	105	—	18.3	8.6	9.8	15.4		
164	150	14	16	148	164	—	25.0	2.4	22.5	22.8		
796	792	4	208	588	781	15	29.5	7.7	21.8	29.3		
174	171	3	72	102	169	5	22.2	9.2	13.0	21.8		
250	241	9	61	189	247	3	39.7	9.7	30.0	38.2		
297	294	3	180	117	293	4	27.1	16.4	10.7	26.8		
643	605	38	259	384	620	23	54.1	21.8	32.3	50.9		
213	184	29	101	112	205	8	21.7	10.3	11.4	18.7		
446	427	19	117	329	431	15	38.5	10.1	28.4	36.9		
745	735	10	402	343	730	15	30.6	16.5	14.1	30.2		
1 522	1 444	78	875	647	1 461	61	30.2	17.4	12.9	28.7		
3 002	2 910	92	1 690	1 312	2 855	147	27.2	15.3	11.9	26.4		
1 713	1 660	53	1 050	663	1 656	57	30.0	18.4	11.6	29.1		
113	90	23	41	72	113	—	17.8	6.5	11.3	14.2		
515	465	50	147	368	507	8	50.1	14.3	35.8	45.2		
409	351	58	150	259	401	8	37.2	13.6	23.6	31.9		
4 009	3 280	729	2 080	1 929	3 925	84	21.3	11.1	10.3	17.5	V	
219	213	6	105	114	212	7	23.3	11.1	12.1	22.6		
366	280	86	320	46	363	3	28.3	24.7	3.6	21.6		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
37	34	3	3	34	37	—	18.2	1.5	16.7	16.7		
61	61	—	3	58	61	—	29.2	1.4	27.8	29.2		

Tabell 17 (forts.). Drukkenskaps-

Nr.	Byer	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
V (forts.)	Hønefoss	10	5	4	10	9	3	3	9	6	8	5	18
	Holmsbu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Svelvik	—	1	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—
	Holmestrand	4	—	9	5	9	8	7	4	5	6	6	8
	Åsgårdstrand	—	—	1	—	—	1	3	—	2	1	—	—
	Stavern	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1
	Kragerø	5	4	5	6	5	9	13	15	6	8	3	7
	Langesund	—	2	—	3	5	3	—	—	—	1	1	—
	Stathelle	1	—	—	1	—	—	1	3	—	1	—	—
	Brevik	2	—	3	5	—	3	1	—	5	—	3	—
	Porsgrunn	24	21	36	25	25	30	22	19	24	23	20	9
	Skien	26	40	46	30	29	31	26	35	40	38	21	56
	Notodden	17	21	17	34	31	10	25	28	24	14	17	15
	Risør	1	1	3	4	—	—	8	4	2	—	1	—
	Tvedstrand	—	4	8	3	—	1	10	—	2	2	—	—
	Grimstad	—	2	3	5	2	8	8	10	6	1	4	5
	Lillesand	—	2	1	2	3	1	2	—	—	—	—	1
	Mandal	7	6	6	5	3	3	21	9	4	5	1	4
	Farsund	—	—	1	—	—	1	2	—	2	—	—	—
	Flekkefjord	5	1	4	1	1	3	—	1	—	—	2	—
	Egersund	6	8	18	3	4	9	13	2	2	2	1	3
	Sandnes	17	5	8	12	6	7	12	10	15	4	10	9
	Skudeneshavn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Kopervik	1	2	3	4	9	4	8	2	—	2	3	4
	Haugesund	35	59	63	34	34	10	27	24	23	22	23	27
	Florø	3	2	11	—	1	—	—	—	1	—	—	—
	Ålesund	30	26	34	30	28	31	28	29	31	38	22	34
	Molde	10	11	6	5	7	5	2	1	4	5	7	3
	Kristiansund	19	25	29	26	26	18	29	21	33	37	12	20
	Levanger	—	—	1	9	3	—	2	1	1	—	—	—
	Steinkjer	4	1	4	6	3	21	28	7	23	11	5	2
	Namsos	1	—	1	8	5	—	—	3	7	3	1	—
	Brønnøysund	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	Mosjøen	1	—	1	1	3	—	1	4	2	2	1	4
	Mo	2	3	4	3	8	11	7	4	12	2	5	9
	Svolvær	1	4	8	7	4	2	2	2	2	2	1	2
	Harstad	11	14	8	8	12	4	7	4	10	6	5	4
	Hammerfest	2	2	1	2	8	5	5	10	4	3	6	5
	Vadsø	2	1	1	—	—	4	1	1	1	2	5	1
	Vardø	2	3	5	11	3	6	5	4	2	3	2	1

forseelser i de enkelte byer 1950.

Til- sammen 1950	Av dette:						Pr. 1000 innb. hjemmeh. folkemengde 3/12 1946				Nr.	
	Arresta- sjoner	Andre forseelser	Begått av:				Drukenskap- forseelser i alt	Forseelser be- gått av inen- bysboende	Forseelser be- gått av uten- bysboende	Arrestasjoner		
			Innen- bys- boende	Utenbys- boende	Menn	Kvin- ner						
90	77	13	13	77	90	—	25.3	3.6	21.7	21.7	V (forts.)	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	3	1	3	1	4	—	3.5	2.7	0.9	2.7		
71	68	3	30	41	70	1	32.3	13.7	18.7	31.0		
8	8	—	3	5	7	1	15.3	5.7	9.6	15.3		
3	3	—	—	3	2	1	2.7	—	2.7	2.7		
86	55	31	52	34	86	—	21.4	12.9	8.5	13.7		
15	15	—	4	11	15	—	7.3	1.9	5.4	7.3		
7	7	—	—	7	7	—	9.7	—	9.7	9.7		
22	18	4	17	5	19	3	10.2	7.9	2.3	8.3		
278	278	—	81	197	269	9	30.9	9.0	21.9	30.9		
418	392	26	174	244	411	7	27.9	11.6	16.3	26.1		
253	163	90	155	98	247	6	41.7	25.6	16.2	26.9		
24	20	4	12	12	23	1	8.8	4.4	4.4	7.3		
30	11	19	3	27	30	—	28.9	2.9	26.0	10.6		
54	45	9	9	45	54	—	23.1	3.9	19.3	19.3		
12	7	5	1	11	12	—	11.0	0.9	10.1	6.4		
74	45	29	52	22	72	2	18.5	13.0	5.5	11.3		
6	6	—	2	4	6	—	3.3	1.1	2.2	3.3		
18	11	7	5	13	18	—	6.5	1.8	4.7	4.0		
71	41	30	31	40	71	—	20.8	9.1	11.7	12.0		
115	109	6	21	94	115	—	27.5	5.0	22.5	26.1		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
42	36	6	32	10	42	—	24.5	18.7	5.8	21.0		
381	331	50	255	126	362	19	20.7	13.9	6.8	18.0		
18	18	—	2	16	18	—	11.3	1.3	10.1	11.3		
361	337	24	228	133	343	18	19.9	12.6	7.3	18.6		
66	32	34	26	40	65	1	17.5	6.9	10.6	8.5		
295	250	45	209	86	292	3	22.4	15.9	6.5	19.0		
17	7	10	5	12	17	—	10.1	3.0	7.2	4.2		
115	66	49	40	75	115	—	41.0	14.2	26.7	23.5		
29	15	14	26	3	29	—	7.2	6.4	0.7	3.7		
4	3	1	3	1	4	—	3.0	2.2	0.7	2.2		
20	8	12	15	5	20	—	6.4	4.8	1.6	2.5		
70	51	19	42	28	69	1	25.7	15.4	10.3	18.7		
37	36	1	10	27	37	—	11.2	3.0	8.2	10.9		
93	56	37	16	77	93	—	22.8	3.9	18.8	13.7		
53	40	13	29	24	53	—	15.0	8.2	6.8	11.3		
19	5	14	12	7	19	—	9.0	5.7	3.3	2.4		
47	19	28	31	16	46	1	15.1	10.0	5.2	6.1		

Tabell 18. Drukkenskapsførseelser

Nr.	Bygder (Fylker)	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
1	Østfold	11	26	18	43	48	53	54	67	62	43	41	37
2	Akershus.....	49	36	68	48	69	55	63	49	75	60	49	61
3	Hedmark	28	24	33	31	27	36	27	36	24	31	32	29
4	Oppland	23	13	17	6	18	31	27	18	20	23	20	19
5	Buskerud	17	11	12	19	11	24	15	24	18	13	14	12
6	Vestfold	6	7	17	22	14	15	46	20	15	8	9	19
7	Telemark	14	40	24	34	32	24	33	26	51	26	22	21
8	Aust-Agder	6	1	7	19	10	3	4	8	5	7	1	2
9	Vest-Agder	4	12	2	9	2	14	5	8	12	7	7	17
10	Rogaland	11	18	32	41	24	28	29	31	25	21	17	26
11	Hordaland	35	32	20	30	42	20	35	27	31	44	14	41
12	Sogn og Fjordane ..	10	14	14	10	15	4	10	2	12	14	9	7
13	Møre og Romsdal..	3	2	11	9	9	12	7	6	15	6	7	14
14	Sør-Trøndelag	9	20	17	15	18	17	23	14	12	15	12	16
15	Nord-Trøndelag	8	9	10	12	12	21	12	8	8	9	9	4
16	Nordland	15	7	12	6	13	11	18	13	4	13	8	4
17	Troms	8	1	2	7	—	6	8	12	11	5	6	1
18	Finnmark	10	13	21	21	39	11	16	23	27	17	15	7
	Tilsammen ..	267	286	337	382	403	385	432	392	427	362	292	337

¹⁾ Beregnet etter den hjemmehørende middelfolkemengde i 1949.

Tabell 19. Drukkenskapsførseelser

Nr.	Bygder (Fylker)	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
	*												
1	Østfold	22	41	37	30	46	35	61	56	39	23	34	23
2	Akershus.....	44	45	60	66	86	90	75	89	71	52	44	57
3	Hedmark	41	33	30	36	35	34	34	40	39	39	14	20
4	Oppland	22	25	21	23	18	24	53	20	26	9	21	10
5	Buskerud	15	11	18	20	12	18	20	11	14	16	20	9
6	Vestfold	10	12	18	23	13	30	43	23	15	22	10	1
7	Telemark	22	19	18	30	25	37	33	50	31	34	25	13
8	Aust-Agder	2	5	4	7	2	6	4	4	5	8	1	1
9	Vest-Agder	25	20	4	17	9	7	8	15	13	5	7	6
10	Rogaland	23	14	15	13	34	35	35	24	34	21	17	26
11	Hordaland	24	20	18	32	24	27	29	28	18	35	21	17
12	Sogn og Fjordane ..	19	2	17	9	14	18	6	5	19	9	10	10
13	Møre og Romsdal..	2	11	3	4	13	6	9	8	26	18	2	4
14	Sør-Trøndelag	12	10	13	20	13	7	10	10	7	14	16	9
15	Nord-Trøndelag	4	3	6	8	13	18	3	12	4	10	6	1
16	Nordland	8	8	5	7	5	1	5	13	2	6	11	12
17	Troms	3	2	4	7	7	11	17	17	16	3	7	2
18	Finnmark	14	14	12	26	18	15	10	16	21	39	25	25
	Tilsammen ..	312	295	303	378	387	419	455	441	400	363	291	246

i bygdene fylkesvis 1949.

Til-sammen 1949	Av dette:						Pr. 1000 innb. hjemmeh. folkemengde 3/12 1946				Nr.	
	Arresta-sjoner	Andre forseelser	Begått av:				Drukkenkaps-forseüler i alt	Forseüler be-gått av innen-bygdsboende	Forseüler be-gått av uten-bygdsboende	Arrestasjoner		
			Innen-bygds-boende	Utenbygds-boende	Menn	Kvin-ner						
503	323	180	403	100	502	1	4.0	3.2	0.8	2.6	1	
682	378	304	531	151	658	24	4.1	3.2	0.9	2.3	2	
358	152	206	296	62	358	—	2.3	1.9	0.4	1.0	3	
235	28	207	191	44	234	1	1.6	1.3	0.3	0.2	4	
190	136	54	108	82	189	1	1.7	1.0	0.7	1.2	5	
198	148	50	112	86	194	4	1.9	1.1	0.8	1.4	6	
347	147	200	228	119	340	7	3.7	2.5	1.3	1.6	7	
73	25	48	18	55	73	—	1.3	0.3	1.0	0.4	8	
99	32	67	79	20	99	—	1.6	1.3	0.3	0.5	9	
303	181	122	198	105	302	1	2.5	1.6	0.9	1.5	10	
371	179	192	286	85	370	1	2.0	1.5	0.5	1.0	11	
121	39	82	106	15	121	—	1.3	1.1	0.2	0.4	12	
101	5	96	63	38	100	1	0.7	0.4	0.3	0.03	13	
188	89	99	115	73	185	3	1.4	0.8	0.5	0.7	14	
122	27	95	87	35	122	—	1.3	0.9	0.4	0.3	15	
124	18	106	102	22	123	1	0.7	0.5	0.1	0.1	16	
67	9	58	50	17	66	1	0.7	0.5	0.2	0.1	17	
220	100	120	170	50	218	2	4.4	3.4	1.0	2.0	18	
4 302	2 016	2 286	3 143	1 159	4 254	48	1) 2.0	1) 1.4	1) 0.5	1) 0.9		

i bygdene fylkesvis 1950.

Til-sammen 1950	Av dette:						Pr. 1000 innb. hjemmeh. folkemengde 3/12 1946				Nr.	
	Arresta-sjoner	Andre forseelser	Begått av:				Drukkenkaps-forseüler i alt	Forseüler be-gått av innen-bygdsboende	Forseüler be-gått av uten-bygdsboende	Arrestasjoner		
			Innen-bygds-boende	Utenbygds-boende	Menn	Kvin-ner						
447	289	158	341	106	440	7	3.6	2.7	0.9	2.3	1	
779	531	248	571	208	752	27	4.7	3.4	1.2	3.2	2	
395	195	200	334	61	390	5	2.5	2.1	0.4	1.2	3	
272	35	237	208	64	271	1	1.9	1.5	0.4	0.2	4	
184	139	45	129	55	180	4	1.7	1.2	0.5	1.3	5	
220	174	46	124	96	215	5	2.1	1.2	0.9	1.7	6	
337	153	184	238	99	327	10	3.6	2.6	1.1	1.7	7	
49	23	26	34	15	48	1	0.9	0.6	0.3	0.4	8	
136	43	93	116	20	134	2	2.2	1.9	0.3	0.7	9	
291	162	129	213	78	288	3	2.4	1.7	0.6	1.3	10	
293	141	152	228	65	292	1	1.6	1.2	0.3	0.7	11	
138	39	99	89	49	138	—	1.4	0.9	0.5	0.4	12	
106	15	91	49	57	106	—	0.7	0.3	0.4	0.1	13	
141	75	66	79	62	140	1	1.0	0.6	0.5	0.5	14	
88	52	36	37	51	88	—	0.9	0.4	0.5	0.5	15	
83	13	70	66	17	82	1	0.4	0.4	0.1	0.07	16	
96	36	60	59	37	94	2	1.0	0.6	0.4	0.4	17	
235	102	133	164	71	230	5	4.7	3.3	1.4	2.0	18	
4 290	2 217	2 073	3 079	1 211	4 215	75	1) 1.9	1) 1.4	1) 0.5	1) 1.0		

Tabell 20. Drukkenskapsforseelser i de enkelte byer 1938, 1939 og 1946—1950.

Nr.	Byer	Alle forseelser							Forseelser blant innenbysboende					Alkoholstatistikk 1949—50	
		1938	1939	1946	1947	1948	1949	1950	1938	1939	1946	1949	1950		
I	Alle byer ¹⁾	31 936	32 430	38 060	34 838	36 387	33 529	28 474	—	—	—	—	—	21 892	18 170
II	Byer utenfor Oslo ...	17 997	18 375	22 827	19 562	19 286	18 763	16 465	9 659	10 072	11 965	9 455	8 191		
III	Byer med lovlig brennevinsomsetning ¹⁾	26 647	26 922	32 273	28 382	29 826	26 935	22 529	—	—	—	—	—	18 536	15 138
IV	do. utenfor Oslo ...	12 708	12 867	17 040	13 106	12 725	12 169	10 520	6 621	6 734	8 728	6 099	5 159		
	Oslo ¹⁾	13 939	14 055	15 233	15 276	17 101	14 766	12 009	—	—	—	—	—	12 437	9 979
	Fredrikstad	698	764	871	712	722	803	699	325	325	320	329	297		
	Moss	421	491	430	315	403	429	431	179	209	385	407	314		
	Hamar	174	184	284	241	324	284	219	45	43	75	105	82		
	Gjøvik	165	139	128	81	141	171	105	48	45	58	93	49		
	Drammen	969	985	950	688	779	692	796	381	393	394	204	208		
	Kongsberg	195	222	213	171	183	259	174	59	73	75	117	72		
	Horten	250	328	384	305	245	312	297	118	125	260	167	180		
	Tønsberg	871	804	677	716	657	663	643	327	298	268	252	259		
	Larvik	419	341	270	318	229	265	213	168	189	115	154	101		
	Arendal	580	549	704	572	663	581	446	80	94	206	124	117		
	Kristiansand	1 022	1 226	1 452	992	883	900	745	555	580	742	498	402		
	Bergen	3 553	3 701	5 085	3 966	3 644	3 705	3 002	2 212	2 343	2 699	2 184	1 690		
	Trondheim	2 456	2 174	3 744	2 562	2 428	1 875	1 713	1 731	1 564	2 664	1 116	1 050		
	Bodø	68	125	258	244	217	129	113	12	84	98	39	41		
	Narvik	563	464	545	531	583	553	515	213	185	163	134	147		
	Tromsø	304	370	1 045	692	624	548	409	168	184	206	176	150		

V	Byer med lovlig brennevinsoms. fra 1946	333	297	519	412	435	561	414	90	75	234	167	77
	Lillehammer ²⁾	70	67	194	161	144	214	164	23	24	115	59	16
	Sandefjord ³⁾	263	230	325	251	291	347	250	67	51	119	108	61
VI	Stavanger ⁴⁾	1 282	1 579	1 099	1 526	1 781	1 582	1 522	1 035	1 243	762	⁵⁾ 997	875
											1947		
VII	Byer uten lovlig brennevinsomsetning ..	⁶⁾ 3 674	¹⁰⁾ 3 632	4 169	4 518	4 345	4 451	4 009	¹⁰⁾ 1 913	2 020	2 391	¹¹⁾ 2 192	2 080
	Halden	182	177	361	254	241	245	219	98	96	129	107	105
	Sarpsborg	393	344	231	276	323	326	366	211	301	214	239	320
	Son	16	14	1	—	7	2	—	2	5	—	2	—
	Hvitsten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Drøbak	25	46	34	28	28	48	37	8	10	14	8	3
	Kongsvinger	69	62	7	65	84	60	61	8	8	4	5	3
	Hønefoss	120	84	91	110	98	101	90	15	17	24	12	13
	Holmsbu	3	2	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—
	Svelvik	3	11	14	12	3	4	4	2	5	12	2	3
	Holmestrand	50	53	47	47	41	79	71	12	13	22	18	30
	Åsgårdstrand	13	12	—	3	10	14	8	3	1	3	4	3
	Stavern	—	—	4	11	7	12	3	—	—	1	2	—
	Kragerø	59	47	150	71	54	76	86	42	27	52	49	52
	Langesund	20	21	24	16	17	7	15	2	3	6	2	4
	Stathelle	9	6	9	3	1	10	7	2	—	—	4	—
	Brevik	19	15	33	34	17	12	22	15	10	20	4	17
	Porsgrunn	258	342	370	322	248	392	278	102	116	103	103	81
	Skien	540	467	369	643	681	436	418	245	210	327	162	174
	Notodden	63	74	184	160	166	218	253	52	56	118	169	155
	Risør	41	36	32	18	30	22	24	25	19	11	12	12
	Tvedstrand	16	14	32	16	21	44	30	2	5	—	2	3

¹⁾ Fra 1. januar 1948 ble Aker herred innlemmet i Oslo by. Se tabell 23. ²⁾ Lovlig brennevinsalg fra 1. april 1946. ³⁾ Likeså fra 15. mars 1946. ⁴⁾ Likeså fra 1. juli 1947. ⁵⁾ I 1948 24 474. ⁶⁾ I 1948 20 805. ⁷⁾ I 1948 14 408. ⁸⁾ I 1948 1 141 og i 1947 1 074. ⁹⁾ Herav Holen 8 og Sogndal 1. ¹⁰⁾ Likeså Holen 3. ¹¹⁾ I 1948 2 421.

Tabell 20 (forts.). Drukkenskapsforseelser i de enkelte byer 1938, 1939 og 1946—1950.

Nr.	Byer	Alle forseelser							Forseelser blant innenbysboende				
		1938	1939	1946	1947	1948	1949	1950	1938	1939	1947	1949	1950
VII (forts.)	Grimstad	104	59	62	83	50	75	54	12	10	28	13	9
	Lillesand	24	16	8	8	9	15	12	3	2	3	2	1
	Mandal	86	83	96	108	82	147	74	59	53	34	81	52
	Farsund	2	10	10	6	10	4	6	2	3	4	3	2
	Flekkefjord	54	68	63	44	43	32	18	20	24	24	14	5
	Egersund	33	45	74	53	58	74	71	15	22	41	15	31
	Sandnes.....	56	48	127	131	142	171	115	10	7	24	43	21
	Skudeneshavn	—	10	5	3	16	2	—	—	3	—	2	—
	Kopervik	14	30	11	21	27	18	42	5	14	6	10	32
	Haugesund	284	311	298	417	435	421	381	177	223	177	310	255
	Florø	14	16	8	22	23	21	18	5	4	13	9	2
	Ålesund	392	289	351	383	388	409	361	315	225	367	276	228
	Molde	32	27	29	41	67	56	66	10	5	24	14	26
	Kristiansund	238	361	288	322	300	284	295	179	300	235	188	209
	Levanger	20	28	12	12	13	25	17	5	11	2	7	5
	Steinkjer	43	34	50	69	78	89	115	27	17	38	36	40
	Namsos	41	24	57	26	62	27	29	33	21	15	14	26
	Brønnøysund	1	—	5	13	7	4	4	—	—	4	3	3
	Mosjøen	23	36	36	23	32	27	20	7	10	21	16	15
	Mo	17	8	38	46	50	46	70	5	3	32	35	42
	Svolvær	39	39	60	104	37	55	37	10	12	37	22	10
	Harstad	90	114	374	265	166	198	93	43	52	85	77	16
	Hammerfest	57	55	34	155	89	73	53	39	29	64	40	29
	Vadsø	20	14	33	25	28	12	19	19	10	25	6	12
	Vardø	82	77	47	49	56	58	47	62	56	28	50	31

Anm. N. O. S. X 192 s. 90. Årene 1931–35 står tallene for Brønnøysund under Mosjøen, tallene for Mosjøen under Mo og tallene for Mo under Brønnøysund.

**Tabell 21. Drukkenskapsførseelser i bygdene fylkesvis
1938, 1939 og 1946—1950.**

Nr.	Bygder (Fylker)	Alle førseelser							Førseelser blant innenbygdsboende				
		1938	1939	1946	1947	1948	1949	1950	1938	1939	1948	1949	1950
1	Østfold	522	463	429	385	460	503	447	425	377	386	403	341
2	Akershus } Aker ¹⁾	989	876	678	654	162	175	282	511	485	117	113	183
	Resten	385	624	751	674	653	507	497	342	525	515	418	388
3	Hedmark	574	514	212	218	468	358	395	518	471	410	296	334
4	Oppland	333	276	171	279	267	235	272	299	250	240	191	208
5	Buskerud	288	211	175	122	168	190	184	232	175	106	108	129
6	Vestfold	154	199	165	141	153	198	220	99	134	56	112	124
7	Telemark	362	322	380	521	447	347	337	309	251	239	228	238
8	Aust-Agder	59	51	32	44	71	73	49	41	43	48	18	34
9	Vest-Agder	191	159	131	69	141	99	136	136	135	116	79	116
10	Rogaland	226	228	283	357	342	303	291	223	223	226	198	213
11	Hordaland	267	358	217	300	342	371	293	225	305	263	286	228
12	Sogn og Fjordane ..	108	125	61	69	79	121	138	106	117	66	106	89
13	Møre og Romsdal..	181	228	74	80	83	101	106	152	197	61	63	49
14	Sør-Trøndelag	124	134	231	170	187	188	141	114	110	139	115	79
15	Nord-Trøndelag	110	49	91	94	117	122	88	99	47	100	87	37
16	Nordland	168	217	104	120	116	124	83	158	201	89	102	66
17	Troms	78	56	89	50	60	67	96	76	54	54	50	59
18	Finnmark	307	324	181	236	204	220	235	266	285	152	170	164
	Tilsammen	5 426	5 414	4 455	4 583	4 520	4 302	4 290	4 331	4 385	3 383	3 143	3 079
	Unntatt Aker ¹⁾	4 437	4 538	3 777	3 929	4 358	4 127	4 008	3 820	3 900	3 266	3 030	2 896

¹⁾ I 1938, 1939, 1946 og 1947 Aker politidistrikt (herredene Aker, Asker og Bærum). I 1948—50 Asker og Bærum politidistrikt. Fra 1. januar 1948 ble Aker herred innlemmet i Oslo by. Se tabell 23.

**Tabell 22. Drukkenskapsførseelser (alle) i byene og bygdene
i hver måned 1938, 1939 og 1948—1950.**

Måned	Byene					Bygdene				
	1950	1949	1948	1939	1938	1950	1949	1948	1939	1938
Januar	2 040	2 393	2 104	2 040	2 124	312	267	334	370	385
Februar	2 141	2 591	2 535	2 230	2 338	295	286	343	315	341
Mars	2 742	2 893	2 830	2 853	2 931	303	337	326	453	466
April	2 575	2 827	3 225	2 858	2 787	378	382	395	482	492
Mai	2 639	3 033	3 264	2 654	2 739	387	403	366	505	446
Juni	2 422	2 946	3 157	2 431	2 605	419	385	401	523	470
Juli	2 780	3 172	3 509	2 509	2 737	455	432	468	591	461
August	2 626	2 859	3 419	2 467	2 642	441	392	364	594	477
September	2 549	2 948	3 297	3 222	2 832	400	427	385	467	447
Oktober	2 098	2 745	3 180	3 449	2 882	363	362	446	486	588
November	1 828	2 433	2 772	3 028	2 601	291	292	337	352	445
Desember	2 034	2 689	3 095	2 689	2 718	246	337	355	276	408

**Tabell 23. Drukkenskapsforseelser og forseelser pr. 1 000 innbyggere¹⁾
i byene, Oslo, byene utenfor Oslo og bygdene. 1913—1950.**

År	Byene		Oslo		Byene utenfor Oslo		Bygdene	
	Drukken-skapsfor-seelser	Pr. 1000 inn-byggere						
1913...	50 496	70.9	20 293	80.8	30 203	65.5	5 181	3.0
1914...	44 764	62.0	19 071	76.0	25 693	54.5	4 368	2.5
1915...	47 236	64.2	20 684	81.8	26 552	55.0	4 821	2.7
1916...	57 460	76.7	24 818	96.9	32 642	66.2	4 821	2.7
1917...	29 413	38.8	13 672	53.0	15 741	31.5	1 696	0.9
1918...	22 036	28.7	12 217	47.2	9 819	19.3	878	0.5
1919...	34 770	44.9	16 938	65.1	17 832	34.7	2 640	1.4
1920...	31 304	40.0	13 624	52.2	17 680	33.9	3 235	1.7
1921...	32 077	40.6	13 750	52.9	18 327	34.6	3 425	1.8
1922...	40 369	50.8	18 195	70.3	22 174	41.4	4 316	2.3
1923...	44 441	55.7	22 504	86.9	21 937	40.7	4 578	2.4
1924...	38 651	48.4	18 704	72.5	19 947	36.9	4 537	2.3
1925...	33 453	41.8	16 518	64.3	16 935	31.2	4 989	2.6
1926 ..	31 057	38.8	15 197	59.6	15 860	29.0	4 954	2.5
1927...	31 286	39.1	14 709	57.9	16 577	30.3	4 761	2.4
1928...	32 595	40.7	14 688	58.1	17 907	32.7	5 139	2.6
1929...	33 062	41.4	14 853	58.7	18 209	33.3	5 219	2.6
1930...	31 991	40.0	14 104	55.3	17 887	32.8	4 815	2.4
1931 ..	27 164	33.8	11 917	46.5	15 217	27.8	4 065	2.0
1932...	28 225	34.9	13 380	51.7	14 845	27.0	4 277	2.1
1933...	27 293	33.6	12 504	47.7	14 789	26.9	4 302	2.1
1934...	27 488	33.7	12 441	46.9	15 047	27.3	4 244	2.1
1935...	27 386	33.4	12 505	46.7	14 881	27.0	4 196	2.0
1936...	28 644	34.8	12 759	47.1	15 885	28.8	4 852	2.3
1937...	30 079	36.4	12 858	46.9	17 221	31.2	4 720	2.3
1938...	31 936	38.5	13 939	50.7	17 997	32.4	5 426	2.6
1939...	32 430	38.9	14 055	51.1	18 375	32.9	5 414	2.6
1940...	29 164	34.8	12 159	44.5	17 005	30.1	3 830	1.8
1941...	15 947	18.9	5 380	19.7	10 567	18.6	2 928	1.4
1942...	14 387	17.0	5 462	20.1	8 925	15.5	2 215	1.0
1943...	19 540	22.9	7 699	28.8	11 841	20.2	2 618	1.2
1944...	18 311	21.3	6 911	26.1	11 400	19.2	2 745	1.2
1945...	18 198	21.0	7 289	26.7	10 909	18.4	2 004	0.9
1946...	38 060	43.5	15 233	53.8	22 827	38.6	4 455	2.0
1947...	34 838	39.3	15 276	53.0	19 562	32.8	4 583	2.0
1948 ²⁾ .	{ 36 387	³⁾ 40.3	17 101	40.0	19 286	32.0	4 520	2.1
1949...	33 529	32.2	14 766	34.2	18 763	30.8	4 302	2.0
1950...	28 474	27.1	12 009	27.6	16 465	26.7	4 290	1.9

¹⁾ Beregnet etter den hjemmehørende middelfolkemengde i hvert år. ²⁾ Fra 1. januar 1948 ble Aker herred innlemmet i Oslo by. Fromilletallene er foreløpige. ³⁾ Aker herred regnet til bygdene med 500 forseelser.

Tabell. 24. Drukkenskapsforseelser i enkelte byer og bygrupper og i bygdene i de enkelte kvartaler 1928—30, 1933—35, 1937—39 og 1948—50.

	1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.		1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.
Byene ³⁾					Bygdene ³⁾				
1950.....	6 923	7 636	7 955	5 960		910	1 184	1 296	900
1949.....	7 877	8 806	8 979	7 867		890	1 170	1 251	991
1948.....	7 469	9 646	10 225	9 047		1 003	1 162	1 217	1 138
1937—39 ¹⁾	7 393	8 577	8 211	9 166		1 192	1 510	1 652	1 441
1933—35 ²⁾	6 390	6 706	6 616	6 521		881	1 107	1 164	917
1928—30 ¹⁾	8 020	8 512	8 585	8 765		1 107	1 401	1 480	1 294
Oslo ³⁾					Byene utenfor Oslo				
1950.....	2 868	3 133	3 453	2 555		4 055	4 503	4 502	3 405
1949.....	3 468	3 914	3 978	3 406		4 409	4 892	5 001	4 461
1948.....	3 590	4 650	4 731	4 130		3 879	4 996	5 494	4 917
1937—39 ¹⁾	3 476	3 835	3 498	3 895		3 917	4 744	4 755	5 271
1933—35 ²⁾	3 070	3 041	2 805	2 865		3 191	3 642	3 811	3 656
1928—30 ¹⁾	3 574	3 817	3 813	4 050		4 446	4 954	4 772	4 715
Bergen					Trondheim				
1950.....	839	799	718	646		409	494	453	357
1949.....	1 004	909	903	889		448	503	455	469
1948.....	715	931	1 033	965		525	595	738	570
1937—39 ¹⁾	866	867	922	1 208		557	716	643	633
1933—35 ²⁾	667	669	715	790		383	406	516	460
1928—30 ¹⁾	1 032	1 066	922	978		574	601	554	688
Stavanger					Kristiansand				
1950.....	386	418	431	287		203	223	183	136
1949.....	352	404	440	386		229	236	235	200
1948.....	401	433	451	496		168	250	238	227
1937—39 ¹⁾	392	417	377	393		242	286	357	367
1933—35 ²⁾	252	292	256	266		181	216	172	200
1928—30 ¹⁾	451	461	444	431		367	356	372	331
Drammen					Tønsberg, Sandefjord og Larvik				
1950.....	160	234	220	182		236	327	331	212
1949.....	148	186	211	147		211	427	396	241
1948.....	124	196	240	219		174	308	357	338
1937—39 ¹⁾	202	257	262	296		311	437	511	393
1933—35 ²⁾	157	157	123	192		221	303	349	270
1928—30 ¹⁾	194	199	227	270		274	530	465	263
Byer med lovl. br. omsetn. 1950 ³⁾					De andre byer				
1950.....	5 923	6 614	6 837	5 091		1 000	1 022	1 118	869
1949.....	6 804	7 701	7 814	6 759		1 073	1 105	1 165	1 108
1948.....	6 439	8 505	9 083	8 015		1 030	1 141	1 142	1 032
1937—39 ¹⁾	6 537	7 599	7 342	8 190		856	978	938	1 007
1933—35 ²⁾	5 743	5 913	5 854	5 746		647	750	762	763
1928—30 ¹⁾	6 962	7 388	7 615	7 728		1 102	1 295	1 046	1 136

¹⁾ De høyeste kvartalstall i disse år. ²⁾ De laveste kvartalstall i disse år. ³⁾ Fra 1. januar 1948 ble Aker herred innlemmet i Oslo by.

Tabell 25. Drukkenskapsforseelser i byene utenfor Oslo og i bygdene, begått av personer bosatt innenfor og utenfor kommunen 1924—1950.

År	Byene utenfor Oslo				Bygdene			
	For- seelser i alt	Av innenbys- boende	Av utenbys- boende	Pst. for- seelser begått av uten- bys- boende	For- seelser i alt	Av innen- bygds- boende	Av uten- bygds- boende	Pst. for- seelser begått av uten- bygds- boende
1924...	19 947	11 372	8 575	43.0	4 537	3 606	931	20.5
1925...	16 935	9 202	7 733	45.7	4 989	3 746	1 243	24.9
1926...	15 860	8 898	6 962	43.9	4 954	3 848	1 106	22.3
1927...	16 577	10 065	6 512	39.3	4 761	3 579	1 182	24.8
1928...	17 907	10 760	7 147	39.9	5 139	3 723	1 416	27.6
1929...	18 209	10 621	7 588	41.7	5 219	3 705	1 514	29.0
					Bygdene + Aker		politidistr. ²⁾	
1930...	17 887	10 154	7 733	43.2	3 851	3 084	767	19.9
1931...	15 217	8 688	6 529	42.9	3 151	2 511	640	20.3
1932...	14 845	8 828	6 017	40.5	3 200	2 515	685	21.4
1933...	14 789	8 562	6 227	42.1	3 376	2 670	706	20.9
1934...	15 047	8 657	6 390	42.5	3 545	2 865	480	14.4
1935...	14 881	8 359	6 522	43.8	3 142	2 533	609	19.4
1936...	15 885	8 831	7 054	44.4	3 829	3 022	807	21.1
1937...	17 221	9 222	7 999	46.4	3 786	3 247	539	14.2
1938...	17 997	9 659	8 338	46.3	4 437	3 820	617	13.9
1939...	18 375	10 072	8 303	45.2	4 538	3 900	638	14.1
1940...	17 005	9 085	7 920	46.6	3 153	2 532	621	19.7
1941...	10 567	5 649	4 918	46.5	2 569	2 006	563	21.9
1942...	8 925	4 823	4 102	46.0	1 741	1 260	481	27.6
1943...	11 841	6 360	5 481	46.3	2 151	1 587	564	26.2
1944...	11 400	7 017	4 383	38.4	2 333	1 714	619	26.5
1945...	10 909	6 784	4 125	37.8	1 746	1 311	435	24.9
1946...	22 827	11 965	10 862	47.6	3 777	2 983	794	21.0
1947...	19 562	10 227	9 335	47.7	3 929	3 044	885	22.5
1948...	19 286	10 066	9 220	³⁾ 47.8	4 520	3 383	1 137	25.2
1949...	18 763	9 455	9 308	³⁾ 49.6	4 302	3 143	1 158	26.9
1950...	16 465	8 191	8 274	³⁾ 50.3	4 290	3 079	1 211	28.2

¹⁾ For 1930—42: 25.0, 26.8, 29.3, 28.4, 22.2, 29.1, 27.8, 20.8, 20.2, 19.0, 25.4, 25.6 og 34.5. ²⁾ Fra 1948: Bygdene — Aker herred. Asker og Bærum hadde i 1948 162 forseelser, herav 117 forseelser av innenbygdsboende, i 1949 175 og 113, og i 1950 292 og 183. ³⁾ 1948—50 var det for Oslo 15.7, 15.8 og 16.9 pst. og for alle byer 32.7, 34.7 og 36.0 pst.

Tabell 26. Pst. av alle drukkenskapsforseelser som er begått av kvinner 1925—1950.

	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Alle byer ...	4.16	4.35	4.85	5.14	4.01	4.44	5.01	4.73	5.16	5.27	5.02	5.17	4.73
Oslo	6.39	6.96	7.72	7.25	5.72	6.06	7.35	6.64	7.11	7.59	7.29	7.94	7.16
Andre byer .	2.00	1.85	2.30	3.41	2.61	3.16	3.18	3.01	3.51	3.35	3.11	2.94	2.91
Bygder	1.20	1.21	1.37	1.38	1.38	1.31	1.70	1.89	1.67	1.23	1.60	2.08	1.55
	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950
Alle byer ...	4.37	4.40	4.54	5.59	7.33	8.07	8.24	7.46	4.93	4.56	5.00	4.37	4.21
Oslo	6.41	6.79	7.52	9.80	12.27	13.68	12.50	11.76	7.33	6.32	7.26	6.21	6.05
Andre byer .	2.79	2.57	2.38	3.45	4.30	4.43	5.65	4.59	3.34	3.18	3.01	2.92	2.87
Bygder	1.73	1.59	1.41	1.37	1.90	1.83	1.24	1.35	1.32	2.25	¹⁾ 1.17	1.12	1.75

Anm.: Drukkenskapsforseelernes antall var for kvinner 1932—50: 1416, 1480, 1500, 1442, 1581, 1495, 1490, 1513, 1373, 932, 1096, 1625, 1542, 1383, 1937, 1692, 1874, 1513 og 1274.

¹⁾ Nedgangen kommer for en stor del av at Aker herred fra 1. januar 1948 ble innlemmet i Oslo by. Tar en med Aker blir det ca. 2 pst.

**Tabell 27. Byene fordelt etter den viktigste slags lokalhandel¹⁾
1939, 1949 og 1950.**

	1950		1949		1939	
	Antall	Hj.hørende folkemengde $\frac{3}{12}$ 1946 ²⁾	Antall	Hj.hørende folkemengde $\frac{3}{12}$ 1946	Antall	Hj.hørende folkemengde $\frac{1}{12}$ 1930 ²⁾
1. Salg og skjenking av brennevin.	7	651 265	6	631 531	6	449 297
2. Salg av brennevin	13	175 447	14	189 491	11	113 194
3. Salg og skjenking av vin	5	24 873	5	24 556	9	37 238
4. Salg av vin	—	—	—	—	1	14 646
5. Skjenking av vin { a. m. ølsalg ³⁾	14	66 733	14	67 829	3	20 794
b. u. ølsalg .	1	3 774	—	—	4	12 277
6. Salg av alt slags øl ⁴⁾	7	14 882	8	30 307	10	68 306
7. Salg av øl unnt. eksportøl	1	1 130	—	—	1	262
8. Skjenking av alt slags øl	1	3 996	—	—	1	3 594
9. Skjenking av øl unnt. eksportøl ..	—	—	1	3 148	2	9 980
10. Ingen rusdrikkhandel	⁵⁾ 17	73 013	⁶⁾ 18	58 897	⁷⁾ 19	73 997
Tilsammen	66	1 015 113	66	1 005 759	67	803 585

¹⁾ Det er ikke tatt hensyn til sesongbevillinger og departementsbevillinger. ²⁾ Det er tatt hensyn til senere byutvidelser. Aker herred innlemmet i Oslo pr. 1. januar 1948. ³⁾ Herunder kommuner med bryggeri. I disse år ingen byer med bare bryggerisalg. ⁴⁾ Herunder kommuner med bryggeri. I 1949 og 1950 ingen byer med bare bryggerisalg og i 1939 2 byer med 59 172 innbyggere. ⁵⁾ Herav 5 byer med 42 704 innbyggere salg av alkoholsvakt øl. ⁶⁾ Likeså 4 og 23 279. ⁷⁾ Likeså 2 og 5 757.

**Tabell 28. Byer som har handel¹⁾ av de forskjellige slags
1939, 1949 og 1950.**

	1950		1949		1939	
	Antall	Hj.hørende folkemengde $\frac{3}{12}$ 1946 ²⁾	Antall	Hj.hørende folkemengde $\frac{3}{12}$ 1946	Antall	Hj.hørende folkemengde $\frac{1}{12}$ 1930 ²⁾
Alle byer	66	1 015 113	66	1 005 759	67	803 585
Brennevin {	handel i det hele	20	826 712	20	821 022	17
	salg	20	826 712	20	821 022	17
Vin {	skjenking	7	651 265	6	631 531	6
	handel i det hele	40	922 092	39	913 407	33
Eksportøl {	salg	25	851 585	25	845 578	26
	skjenking	39	911 811	38	903 174	31
Bayerøl, pilsenerøl (sk.kl. 2) {	handel i det hele	45	927 408	47	943 714	45
	salg ³⁾	42	911 786	43	911 341	40
	skjenking	38	908 680	42	915 974	37
	handel i det hele	49	942 100	48	946 862	48
	salg ⁴⁾	46	924 049	45	927 846	41
	skjenking	45	936 195	44	925 159	39
						665 105

¹⁾ Det er ikke tatt hensyn til sesongbevillinger og departementsbevillinger. ²⁾ Det er tatt hensyn til senere byutvidelser. Aker herred innlemmet i Oslo pr. 1. januar 1948. ³⁾ Herunder kommuner med bryggeri. I 1950 har 2 byer med 16 168 innbyggere bare bryggerisalg, i 1949 2 byer med 15 899 innbyggere og i 1939 2 byer med 59 172 innbyggere. ⁴⁾ Som anført i note 3.

Tabell 29. Herredene fordelt etter den viktigste slags lokalhandel¹⁾
1939, 1949 og 1950.

	Antall herreder i riket	Salg av skjen- king av vin	Skjenking av vin		Salg av alt slags øl	Salg av annet øl enn eksp.øl	Skjen- king av alt slags øl	Skjen- king av annet øl enn eksp.øl	Ingen rusdrikke- handel
			med ølsalg	uten ølsalg					
1950 ..	680	1	30	45	19	39	19	16	²⁾ 511
1949 ..	680	²⁾ 1	29	39	25	26	24	11	⁴⁾ 525
1939 ..	682	2	19	65	10	7	32	14	⁵⁾ 533

¹⁾ Det er ikke tatt hensyn til sesongbevillinger og departementsbevillinger. ²⁾ Ikke skjenking. ³⁾ Herav har 47 salg av alkoholsvakt øl. ⁴⁾ Likeså 62. ⁵⁾ Likeså 16.

Tabell 30. Herreder med og uten rusdrikkebevilling fordelt fylkesvis
1939 og 1950.

	1950				1939	
	Med bevilling		Uten bevilling		Med bevilling	Uten bevilling
	Antall	Folketall ¹⁾	Antall	Folketall ¹⁾		
Østfold	9	36 819	19	87 484	²⁾ 7	22
Akershus	26	150 809	3	16 667	³⁾ 20	10
Hedmark	20	115 124	10	42 132	17	13
Oppland	27	103 107	8	39 339	24	11
Buskerud	22	107 267	2	3 865	20	4
Vestfold	13	64 420	5	39 194	⁴⁾ 9	10
Telemark	6	21 447	19	71 209	7	18
Aust-Agder	⁵⁾ 3	5 637	28	50 462	4	27
Vest-Agder	—	—	37	61 058	—	37
Rogaland	⁶⁾ 1	5 202	47	117 699	4	44
Hordaland	⁷⁾ 8	40 827	⁸⁾ 48	147 562	10	45
Sogn og Fjordane	⁹⁾ 1	2 372	37	92 891	3	35
Møre og Romsdal	¹⁰⁾ —	—	65	147 790	—	65
Sør-Trøndelag	4	32 830	51	103 954	4	51
Nord-Trøndelag	2	11 320	43	85 826	2	43
Nordland	¹⁰⁾ 12	53 937	51	134 899	9	54
Troms	7	26 363	26	72 284	5	28
Finnmark	8	25 777	12	24 264	4	16
Tilsammen	169	803 258	511	1 338 579	149	533

¹⁾ Hjemmehørende folkemengde 3. desember 1946. ²⁾ Omfatter Jeløy som 1. juli 1943 ble innlemmet i Moss. ³⁾ Omfatter Aker som 1. januar 1948 ble innlemmet i Oslo. ⁴⁾ Omfatter Stavern som ble by fra 1. juli 1943. ⁵⁾ Dessuten er det gitt departementsbevilling i 1 annen kommune. ⁶⁾ Likeså 2. ⁷⁾ Likeså 4. ⁸⁾ Omfatter Fedje som er egen kommune fra 1. juli 1947. ⁹⁾ Dessuten er det gitt departementsbevilling i 3 andre kommuner. ¹⁰⁾ Likeså 1.

Tabell 31. Dødsfall på grunn av alkoholisme 1938—1949.
(Etter medisinalstatistikken.)

År	Akutt forgiftning med alkohol		Akutt forgiftning med tresprit, methyl, fryseveske, boksesprit o. l.		Kronisk alkoholisme	
	Absolutte tall	Pr. 1 mill. innbyggere	Absolutte tall	Pr. 1 mill. innbyggere	Absolutte tall	Pr. 1 mill. innbyggere
1938.....	1) —	—	1) —	—	8	2.7
1939.....	17	5.8	1) —	—	7	2.4
1940.....	37	12.4	1) —	—	8	2.7
1941.....	7	2.3	67	22.4	2	0.7
1942.....	9	3.0	42	14.0	3	1.0
1943.....	2	0.7	67	22.1	3	1.0
1944.....	6	2.0	43	14.1	12	3.9
1945.....	3	1.0	55	17.8	10	3.2
1946.....	47	15.0	15	4.8	12	3.8
1947.....	48	15.2	16	5.1	12	3.8
1948.....	38	11.9	9	2.8	6	1.9
1949.....	31	9.6	9	2.8	7	2.2

1) Ikke skilt ut i statistikken.

Anm. For dødsfall av *akutt alkoholisme* er det antatt at oppgavene er ganske fullstendige. Derimot er oppgavene ikke fullstendige for dødsfall av *kronisk alkoholisme* idet legene som regel bare gir opp «alkoholisme» som dødsårsak hvor denne lidelse har dominert sykdomsbildet i det avgjørende stadium, derimot ikke i de tilfelle hvor den bare var en grunnleggende eller medvirkende faktor. Det er mulig at årsaksstatistikken blir noe bedre på dette punkt etter at det nå er innført nye regler for utfyllingen av legemeldingene.

A